

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Δεκεμβρίου 2007

σχετικά με κρατική ενίσχυση C 53/06 (πρώην N 262/05, πρώην CP 127/04) υπέρ της Glasvezelnet Amsterdam για επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ σε δίκτυο πρόσβασης οπτικών ινών

[κοινοποιήθηκε υπό τον αριθμό E(2007) 6072]

(Το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2008/729/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

θεσμίας, αίτημα το οποίο ενέκρινε η Επιτροπή στις 7 Σεπτεμβρίου 2004.

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις ⁽¹⁾ και έλαβε υπόψη τις τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Τον Απρίλιο του 2004 ο δήμος του Άμστερνταμ επικοινωνήσε με την Επιτροπή όσον αφορά τον δημόσιο διαγωνισμό για την ανάθεση της ανάπτυξης δικτύου τηλεπικοινωνιακής πρόσβασης FttH (Fibre-to-the-Home — «Ίνες έως το σπίτι του συνδρομητή»). Στη συνέχεια ο δήμος ζήτησε από την Επιτροπή να επιβεβαιώσει ότι το έργο δεν περιείχε στοιχείο κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Με επιστολή της 22ας Ιουλίου 2004 η Επιτροπή πληροφόρησε το δήμο του Άμστερνταμ ότι η σχετική επιβεβαίωση μπορεί να δοθεί μόνο αφού το μέτρο κοινοποιηθεί πρώτα από τις ολλανδικές αρχές. Αντίγραφο της εν λόγω επιστολής απεστάλη στις ολλανδικές αρχές. Στις 23 Ιουλίου 2004 η Επιτροπή ζήτησε από τις ολλανδικές αρχές να παράσχουν όλες τις πληροφορίες που χρειαζόταν για να εκτιμήσει το μέτρο υπό το πρίσμα του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Τον Αύγουστο του 2004 οι ολλανδικές αρχές ζήτησαν παράταση της προ-

(2) Τον Σεπτέμβριο του 2004 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ των ολλανδικών αρχών και της Επιτροπής, κατά την οποία υποβλήθηκαν και εξετάστηκαν τα σχέδια του δήμου του Άμστερνταμ. Στις 7 Οκτωβρίου 2004, απαντώντας στην επιστολή της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2004, οι αρχές δήλωσαν ότι το έργο του Άμστερνταμ επρόκειτο να κοινοποιηθεί σύντομα. Το έργο, δηλαδή η συμμετοχή του δήμου του Άμστερνταμ σε επιχείρηση η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή και ταυτόχρονα είναι ιδιοκτήτρια του δικτύου, κοινοποιήθηκε τελικά στις 17 Μαΐου 2005 με επιστολή των ολλανδικών αρχών. Στην επιστολή οι αρχές αναφέρουν ότι κοινοποιούν το μέτρο για λόγους ασφάλειας του δικαίου και ζητούν από την Επιτροπή να επιβεβαιώσει ότι η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στο νομικό πρόσωπο που αποτελεί ιδιοκτήτη του δικτύου είναι σύμφωνη με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ως εκ τούτου δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

(3) Μετά την παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών από τις ολλανδικές αρχές στις 23 Ιουνίου 2005 και συνάντηση της 28ης Ιουνίου 2005 μεταξύ εκπροσώπων του δήμου του Άμστερνταμ και της Επιτροπής, η Επιτροπή, σε επιστολή της 15ης Ιουλίου 2005, εξέτασε διεξοδικότερα την εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ζήτησε εκ νέου πληροφορίες από τις ολλανδικές αρχές.

(4) Σε επιστολή, που καταχωρίστηκε στις 18 Νοεμβρίου 2005, οι ολλανδικές αρχές δήλωσαν ότι ο προγραμματισμός είχε καθυστερήσει και ότι ο δήμος του Άμστερνταμ συνέχιζε να επεξεργάζεται τη μορφή του έργου και τους επενδυτικούς όρους. Οι αρχές ανακοίνωσαν ότι χρειαζόταν περισσότερο χρόνο για να υποβάλουν τις ζητηθείσες πληροφορίες και ζήτησαν από την Επιτροπή να αναβάλει την εκτίμησή της μέχρι να καταστούν διαθέσιμα όλα τα δεδομένα.

⁽¹⁾ ΕΕ C 134 της 16.6.2007, σ. 9. Κρατική ενίσχυση C 53/06 (πρώην N 262/05) — Citynet Amsterdam — επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ σε δίκτυο πρόσβασης οπτικών ινών (FttH) network — Πρόσκληση υποβολής σχολίων σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 2 της συνθήκης.

- (5) Στη συνέχεια, ο δήμος του Άμστερνταμ ανακοίνωσε στην Επιτροπή με ηλεκτρονικό μήνυμα, το οποίο καταχωρίστηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2005, ότι το δημοτικό συμβούλιο του Άμστερνταμ αποφάσισε ομόφωνα να επενδύσει στην ανάπτυξη του δικτύου FttH. Στο ίδιο ηλεκτρονικό μήνυμα, οι εκπρόσωποι του δήμου ανέφεραν επίσης ότι οι διαπραγματεύσεις με την BAM/DRAKA (για την κατασκευή του δικτύου) και με την Bbnet (για την εκμετάλλευση του δικτύου) καθώς και οι διαπραγματεύσεις με την ING RE και πέντε εταιρείες κοινωνικής στέγασης (επίσης επενδυτές) προχωρούσαν βάσει σχεδίου και ενδεχομένως θα ολοκληρώνονταν τον Ιανουάριο του 2006.
- (6) Με επιστολή, που καταχωρίστηκε στις 27 Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή έλαβε καταγγελία όσον αφορά το έργο από την VECAI (την ολλανδική ένωση των φορέων εκμετάλλευσης καλωδιακών δικτύων, που τον Σεπτέμβριο του 2007 μετονομάστηκε σε «NLKabel») (2). Η UPC Nederland BV [φορέας εκμετάλλευσης που δραστηριοποιείται κυρίως στο Άμστερνταμ, στο εξής «UPC» (3)] είχε γνωστοποιήσει για πρώτη φορά τις αντιρρήσεις της στην Επιτροπή τον Μάρτιο του 2005. Η Επιτροπή πραγματοποίησε σειρά συναντήσεων και με τους δύο καταγγέλλοντες, οι οποίοι ισχυρίστηκαν ότι η συμμετοχή του δήμου δεν συμφωνεί με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ως εκ τούτου συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.
- (7) Στις 3 Μαρτίου 2006 η Επιτροπή απέστειλε στις ολλανδικές αρχές επιστολή, στην οποία υπενθύμιζε τη δήλωση των ολλανδικών αρχών του Νοεμβρίου του 2005 ότι θα υπέβαλαν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο όσον αφορά τη μορφή του έργου, που αναμενόταν για την άνοιξη του 2006. Η Επιτροπή υπενθύμιζε στις ολλανδικές αρχές την υποχρέωση αναστολής του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.
- (8) Στις 3 Απριλίου 2006 οι ολλανδικές αρχές απήντησαν στην επιστολή της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2006 και στις 2 Μαΐου 2006 υπέβαλαν συμπληρωματικές πληροφορίες. Στις 19 Μαΐου 2006 οι υπηρεσίες της Επιτροπής απέστειλαν νέα επιστολή στις ολλανδικές αρχές, στην οποία ανέφεραν ότι είχαν λάβει πληροφορίες από την UPC, που δημιουργούσαν αμφιβολίες σχετικά με την εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, και υπενθύμιζαν εκ νέου στις αρχές την υποχρέωση αναστολής (4).
- (9) Τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2006 οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν εκ νέου πληροφορίες (5). Μετά από νέα αίτηση της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών στις 24 Ιουλίου 2006, οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν διάφορα πακέτα πληροφοριών (6). Μετά από νέα αίτηση παροχής πληροφοριών στις 29 Σεπτεμβρίου 2006 οι ολλανδικές αρχές ζήτησαν, στις 13 Οκτωβρίου 2006, παράταση της προθεσμίας για την αποστολή απάντησης.
- (10) Εντωμεταξύ η ανάπτυξη του δικτύου άρχισε επίσημα στις 12 Οκτωβρίου 2006 (7). Υπό το πρίσμα αυτής της εξέλιξης το αίτημα των ολλανδικών αρχών για παράταση της προθεσμίας απορρίφθηκε. Οι αρχές υπέβαλαν μέρος των απαντήσεών τους πριν από την προθεσμία της 26ης Οκτωβρίου, ωστόσο μεγάλο μέρος των πληροφοριών υποβλήθηκε στις 30 Οκτωβρίου και στις 16, 20 και 21 Νοεμβρίου 2006.
- (11) Η UPC ζήτησε από το περιφερειακό δικαστήριο του Άμστερνταμ να διατάξει το δήμο του Άμστερνταμ να τηρήσει την υποχρέωση αναστολής του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, έως η Επιτροπή να λάβει απόφαση. Το εν λόγω αίτημα της UPC απορρίφθηκε από το περιφερειακό δικαστήριο. Στην απόφασή του της 22ας Ιουνίου 2006 το δικαστήριο έκρινε ότι η συμμετοχή του δήμου στο έργο δεν είναι πιθανό να αποτελεί κρατική ενίσχυση. Σύμφωνα με το δικαστήριο, απλά και μόνο το γεγονός ότι ο δήμος έλαβε την πρωτοβουλία για το έργο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέτρο ενίσχυσης. Επιπλέον, το δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εφόσον τα αρχικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο δήμος του Άμστερνταμ (μελέτες κ.λπ.) θα πρέπει να επιστραφούν από την κοινοπραξία Glasvezernet Amsterdam CV, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.
- (12) Στις 22 Σεπτεμβρίου 2006 η UPC πληροφόρησε την Επιτροπή με ηλεκτρονικό μήνυμα ότι προσέφυγε κατά της απόφασης του περιφερειακού δικαστηρίου (8). Η UPC και ο δήμος του Άμστερνταμ πληροφόρησαν την Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2006 ότι το δικαστήριο πρότεινε στη UPC και στο δήμο του Άμστερνταμ να περιμένουν την απόφαση της Επιτροπής πριν το δικαστήριο τροποποιήσει τη δική του απόφαση. Και τα δύο μέρη αποδέχθηκαν την εν λόγω πρόταση (9).

(2) Η VECAI υπέβαλε πρόσθετες πληροφορίες με ηλεκτρονικά μηνύματα τα οποία καταχωρίστηκαν στις 27 Δεκεμβρίου 2005 και στις 11 και 31 Ιανουαρίου 2006.

(3) Η UPC Nederland BV αποτελεί θυγατρική επιχείρηση της Liberty Global Inc. Η UPC Nederland BV δραστηριοποιείται στις Κάτω Χώρες με την επωνυμία UPC. Η Liberty Global Inc. («Liberty Global») αποτελεί διεθνή φορέα εκμετάλλευσης καλωδιακών δικτύων που προσφέρει υπηρεσίες στον τομέα του βίντεο, της τηλεφωνίας και της πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Η επιχείρηση εκμεταλλεύεται ευρυζωνικά δίκτυα επικοινωνίας σε διάφορες χώρες.

(4) Οι πληροφορίες αυτές υποβλήθηκαν από την UPC με επιστολή της 12ης Μαΐου 2006 που καταχωρίστηκε στις 15 Μαΐου 2006.

(5) Στις 19 και 31 Μαΐου και στις 1, 7 και 13 Ιουνίου 2006.

(6) Στις 18, 25 και 29 Αυγούστου 2006.

(7) Σύμφωνα με δημοσιευμένες πληροφορίες, όπως για παράδειγμα άρθρα στις εφημερίδες Het Parool (7 Οκτωβρίου 2006) και Trouw (13 Οκτωβρίου 2006).

(8) Το εν λόγω ηλεκτρονικό μήνυμα καταχωρίστηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 2006.

(9) Πρόταση του δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 2006, αριθ. 200601252.

- (13) Με επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 2006 η Επιτροπή πληροφόρησε τις Κάτω Χώρες ότι είχε αποφασίσει να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά την κοινοποιηθείσα ενίσχυση.
- (14) Με επιστολή της 8ης Ιανουαρίου 2007 οι ολλανδικές αρχές ζήτησαν πρόσβαση σε διάφορα έγγραφα που υποβλήθηκαν από την UPC και τα οποία αναφέρονται στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας. Με επιστολή που καταχωρίστηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2007 η UPC συμφώνησε να γνωστοποιηθούν στις ολλανδικές αρχές τα ζητηθέντα έγγραφα, τα οποία στη συνέχεια απεστάλησαν στις εν λόγω αρχές από την Επιτροπή.
- (15) Στις 18 Ιανουαρίου 2007 το δικαστήριο *Gerechtshof Amsterdam*⁽¹⁰⁾ απέρριψε την αίτηση αναίρεσως της UPC *Nederland* κατά του δήμου του Άμστερνταμ για παύση των δραστηριοτήτων σε σχέση με το μέτρο. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε ότι ο δήμος του Άμστερνταμ, με τις λεπτομερέστερες πληροφορίες που υπέβαλε κατέδειξε ότι είχε τηρηθεί η αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, γεγονός για το οποίο η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες στην απόφασή της για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Με βάση τα δεδομένα αυτά, το δικαστήριο έκρινε ότι υπήρχε σοβαρό ενδεχόμενο η Επιτροπή να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υφίστατο κρατική ενίσχυση. Σύμφωνα με το δικαστήριο, τα συμφέροντα του δήμου θα βλάπτονταν από την παύση όλων των δραστηριοτήτων σε σχέση με την GNA, ενώ αντίθετα οι δραστηριότητες προετοιμασίας του δήμου δεν θα ζημιώναν σημαντικά την UPC.
- (16) Με επιστολή της 5ης Μαρτίου 2007 η UPC ζήτησε από την Επιτροπή πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες που είχαν υποβάλει οι ολλανδικές αρχές, και την εφαρμογή διαδικασίας «data room»⁽¹¹⁾, ώστε να εξετάσει τους ισχυρισμούς των ολλανδικών αρχών προκειμένου να στοιχειοθετήσει λεπτομερέστερα την καταγγελία της. Με επιστολή της 26ης Μαρτίου 2007 η Επιτροπή ανακοίνωσε στην UPC ότι οι διαδικασίες κρατικών ενισχύσεων δεν περιέχουν διατάξεις όσον αφορά την πρόσβαση των ενδιαφερομένων στις ζητηθείσες εμπιστευτικές πληροφορίες ή την εφαρμογή διαδικασίας «data room».
- (17) Οι ολλανδικές αρχές απήντησαν με επιστολή, που καταχωρίστηκε στις 16 Μαρτίου 2007, στην απόφαση της Επιτροπής να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας («απόφαση κίνησης της διαδικασίας»).
- (18) Μετά την ανταλλαγή επιστολών μεταξύ της Επιτροπής και των ολλανδικών αρχών σχετικά με θέματα εμπιστευτικότητας η απόφαση κίνησης της διαδικασίας στη μη εμπιστευτική μορφή της απεστάλη στους καταγγέλλοντες στις 23 Απριλίου
- 2007 και δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*⁽¹²⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους όσον αφορά το μέτρο.
- (19) Μετά την κίνηση της διαδικασίας η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από πέντε ενδιαφερομένους, συγκεκριμένα τις εταιρείες *Liberty Global/UPC*⁽¹³⁾, *Com Hem*⁽¹⁴⁾, *Ono*⁽¹⁵⁾, *France Telecom*⁽¹⁶⁾ και ακόμη έναν ενδιαφερόμενο που ζήτησε να παραμείνει ανώνυμος⁽¹⁷⁾. Με επιστολή που καταχωρίστηκε στις 30 Ιουλίου 2007 η Επιτροπή διαβίβασε τις παρατηρήσεις των εν λόγω ενδιαφερομένων στις ολλανδικές αρχές. Οι αρχές απήντησαν με επιστολή της 17ης Σεπτεμβρίου 2007.
- (20) Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν συνάντηση με εκπροσώπους της *Liberty Global/UPC* στις 5 Ιουλίου 2007 και με τις ολλανδικές αρχές στις 5 Νοεμβρίου 2007. Οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν συμπληρωματικές πληροφορίες στις 9 και στις 12 Νοεμβρίου 2007.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

- (21) Το 2004 ο δήμος του Άμστερνταμ αποφάσισε να διερευνήσει τις δυνατότητες για επένδυση σε δίκτυο πρόσβασης «Fibre-to-the-Home» (FtH) στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών⁽¹⁸⁾ (*Citynet Amsterdam*). Μετά από εκθέσεις, έρευνες της αγοράς και πρώτες επαφές με δυνητικούς επενδυτές, τον Δεκέμβριο του 2005 ο δήμος αποφάσισε επίσημα να προχωρήσει στην επένδυση και έδωσε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η εν λόγω επένδυση επρόκειτο να πραγματοποιηθεί.
- (22) Το σχεδιαζόμενο δίκτυο πρόσβασης οπτικών ινών στο Άμστερνταμ θα εξυπηρετήσει 37 000 νοικοκυριά στο Άμστερνταμ, και συγκεκριμένα στα τμήματα *Zeeburg*, *Osdorp* και *Oost-Watergraafsmeer*, που από κοινού συνιστούν περίπου το 10 % του δήμου του Άμστερνταμ. Ο δήμος έχει ήδη δηλώσει ότι προτίθεται να επεκτείνει μακροπρόθεσμα το σχέδιο σε άλλα τμήματα της πόλης μέχρι να συνδεθούν συνολικά 400 000 νοικοκυριά. Ωστόσο, η εν λόγω πιθανή επέκταση δεν αποτελεί μέρος του εξεταζόμενου έργου.

⁽¹²⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽¹³⁾ Βλέπε επιστολή της 17ης Ιουλίου 2007, που καταχωρίστηκε με την ίδια ημερομηνία.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε επιστολή της 16ης Ιουλίου 2007, που καταχωρίστηκε με την ίδια ημερομηνία.

⁽¹⁵⁾ Με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2007, που καταχωρίστηκε με την ίδια ημερομηνία.

⁽¹⁶⁾ Με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2007, που καταχωρίστηκε με την ίδια ημερομηνία.

⁽¹⁷⁾ Με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2007, που καταχωρίστηκε με την ίδια ημερομηνία και παραλήφθηκε στη μη εμπιστευτική μορφή της στις 27 Ιουλίου 2007.

⁽¹⁸⁾ Η κατασκευή δικτύων πρόσβασης οπτικών ινών θεωρείται ως το επόμενο μεγάλο βήμα στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Σε σύγκριση με τα υπάρχοντα δίκτυα που βασίζονται σε σύρματα χαλκού (όπως ADSL ή καλώδια) τα νέα δίκτυα οπτικών ινών προσφέρουν πολύ υψηλότερες ταχύτητες και συμμετρικές υπηρεσίες. Αναμένεται ότι τα εν λόγω δίκτυα θα οδηγήσουν σε πολυάριθμες νέες καινοτόμες υπηρεσίες και εφαρμογές βάσει των τεχνολογιών IP (IPTV, βίντεο κατά παραγγελία, περιθάλψη από απόσταση κ.λπ.).

⁽¹⁰⁾ Απόφαση του δικαστηρίου της 18ης Ιανουαρίου 2007 στην υπόθεση 1252/06 KG.

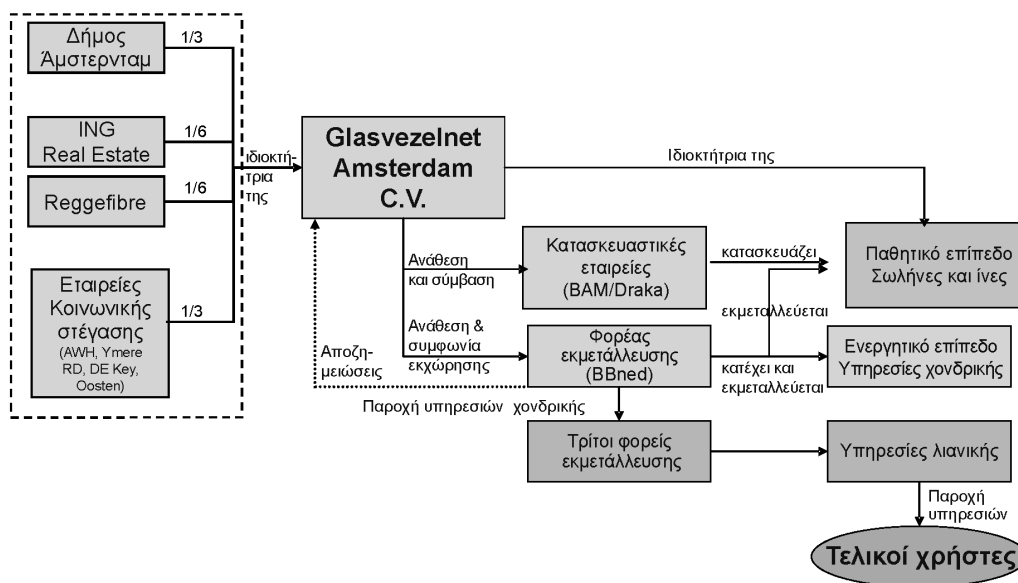
⁽¹¹⁾ Διαδικασίες «data rooms» χρησιμοποιούνται για παράδειγμα στη φάση της δέουσας επιμέλειας στο πλαίσιο συναλλαγών συγχώνευσης και εξαγοράς και παρέχουν στους δυνητικούς υποψήφιους πρόσβαση σε εμπιστευτικές επιχειρηματικές πληροφορίες.

Το μοντέλο των τριών επιπέδων

- (23) Το σχέδιο Άμστερνταμ βασίζεται σε ένα «μοντέλο τριών επιπέδων» και παρουσιάζεται στο σχεδιάγραμμα 1.

Σχεδιάγραμμα 1

Συνοπτική παρουσίαση του έργου Citynet Amsterdam

- (24) Το πρώτο επίπεδο είναι η αποκαλούμενη «παθητική υποδομή δικτύου» και περιλαμβάνει τους αγωγούς, τα καλώδια οπτικών ινών και τα οδικά κυτία για τον υλικό εξοπλισμό.
- (25) Η εν λόγω παθητική υποδομή τίθεται σε λειτουργία μέσω του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (το δεύτερο ή «ενεργητικό επίπεδο») από ένα φορέα εκμετάλλευσης χονδρικής που διαχειρίζεται και συντηρεί το δίκτυο και παρέχει υπηρεσίες χονδρικής στους φορείς λιανικής. Το ενεργητικό επίπεδο περιλαμβάνει τα συστήματα διαχείρισης, ελέγχου και συντήρησης που είναι απαραίτητα για την εκμετάλλευση του δικτύου, όπως διακόπτες, δρομολογητές και διαρρέτες.
- (26) Ο φορέας εκμετάλλευσης χονδρικής παρέχει στους φορείς λιανικής ανοικτή και ισότιμη πρόσβαση για την παροχή τηλεοπτικών, ευρυζωνικών και τηλεφωνικών υπηρεσιών καθώς και άλλων υπηρεσιών Διαδικτύου στους τελικούς χρήστες (τρίτο επίπεδο ή «επίπεδο υπηρεσιών»). Για να καταστεί δυνατή η προσφορά των εν λόγω υπηρεσιών πρέπει οι πάροχοι των υπηρεσιών λιανικής να επενδύσουν μεταξύ άλλων σε υλικό εξοπλισμό, να εξασφαλίσουν περιεχόμενο και να εκμεταλλευτούν τη δική τους πλατφόρμα υπηρεσιών (συντήρηση, εξυπηρέτηση πελατών και τιμολόγηση).

Οι συμμετέχοντες στο έργο

- (27) Ιδιοκτήτρια και διαχειρίστρια της παθητικής υποδομής θα είναι η κοινοπραξία Glasvezelnet Amsterdam CV (GNA)⁽¹⁹⁾, με μετόχους το δήμο του Άμστερνταμ, δύο ιδιώτες επενδυτές, την ING Real Estate (ING RE)⁽²⁰⁾ και την Reggefiber⁽²¹⁾, καθώς και πέντε θυγατρικές εταιρειών κοινωνικής στέγασης⁽²²⁾. Στις 11 Απριλίου 2006 τα μέρη συνήψαν συμφωνία συνεργασίας, και η συμφωνία επένδυσης («συμφωνία CV») υπογράφηκε στις 26 Μαΐου 2006.

⁽¹⁹⁾ Η σύμβαση για την κατασκευή ανατέθηκε στην Van den Berg Infrastructuur (BAM)/Draka Comteq Telecom. Η Van den Berg είναι θυγατρική εταιρεία της BAM, μεγάλης κατασκευαστικής επιχείρησης, και η Draka Comteq είναι παραγωγός καλωδίων. Για την εκμετάλλευση του δικτύου έχει επιλεγεί η BBned (διαγωνισμός 2005/S 79-076325).

⁽²⁰⁾ Η ING RE είναι θυγατρική επιχείρηση της ING, ομίλου στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (τραπεζικός και ασφαλιστικός τομέας).

⁽²¹⁾ Η Reggefiber συμμετέχει σε διάφορα έργα δικτύου οπτικών ινών στις Κάτω Χώρες και συνδέεται με τον κατασκευαστικό όμιλο Volker Wessels.

⁽²²⁾ Η χρηματοδότηση των εταιρειών κοινωνικής στέγασης στις Κάτω Χώρες αποτελεί αντικείμενο διαδικασίας της Επιτροπής (υπόθεση E-2/2005 Bestaande woonwet en financieringsmethoden voor woningbouwcorporaties). Με επιστολή της 20ής Δεκεμβρίου 2005 προς την Επιτροπή η Vecai ζήτησε από την Επιτροπή να εξετάσει τη νομική θέση των εταιρειών κοινωνικής στέγασης βάσει των κανόνων για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων. Με επιστολή της 3ης Φεβρουαρίου 2006 η Επιτροπή απάντησε στην εν λόγω επιστολή δηλώνοντας ότι η ΓΔ Ανταγωνισμού εξετάζει τη συγκεκριμένη υπόθεση στο πλαίσιο της προαναφερθείσας, συνεχιζόμενης διαδικασίας.

(28) Ο δήμος του Άμστερνταμ επενδύει 6 εκατ. EUR, οι ING RE και Reggefiber έκαστη 3 εκατ., τρεις εταιρείες κοινωνικής στέγασης έκαστη 1,5 εκατ. EUR και δύο εταιρείες κοινωνικής στέγασης έκαστη 750 000 EUR (23). Η συνολική συμμετοχή ανέρχεται σε 18 εκατ. EUR. Επιπλέον, η GNA έλαβε δάνειο ύψους [...] (*) EUR (24) από την [...]. Το συνολικό κόστος του έργου υπολογίζεται σε 30 εκατ. EUR. Όπως παρουσιάζεται στο σχήμα 1, ο δήμος του Άμστερνταμ κατέχει το ένα τρίτο των μετοχών της GNA, οι δύο ιδιώτες επενδυτές από κοινού κατέχουν επίσης ένα τρίτο, ενώ οι θυγατρικές των εταιρειών κοινωνικής στέγασης το υπόλοιπο ένα τρίτο.

(29) Το παθητικό δίκτυο της GNA θα τεθεί σε λειτουργία από την BBned (25), η οποία θα αναλάβει την εκμετάλλευσή του βάσει σύμβασης μεταξύ της GNA και της BBned που υπεγράφη στις [...]. Η BBned θα πραγματοποιήσει τις επενδύσεις που είναι απαραίτητες για την πρόσβαση χονδρικής. Η BBned θα μισθώσει οπτικές ίνες από την GNA και θα έχει το [...] (26) δικαίωμα να παρέχει υπ' ευθύνη της υπηρεσίας μεταφοράς χονδρικής και συναφείς υπηρεσίες στους φορείς λιανικής. Για τη χρήση του παθητικού δικτύου η BBned θα καταβάλει αποζημίωση ανά νοικοκυριό που συνδέεται με την GNA.

(30) Ο φορέας χονδρικής θα παρέχει στους φορείς λιανικής απρόσκοπτη και υπό ίσους όρους πρόσβαση για την παροχή υπηρεσιών στον τομέα της τηλεόρασης, της τηλεφωνίας και της ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Οι υπηρεσίες που θα παρέχονται μέσω του νέου δικτύου θα ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες που επί του παρόντος παρέχονται από επιχειρήσεις καλωδίου και τηλεπικοινωνιών, όπως η KPN και η UPC. Από δημόσια πηγή προκύπτει ότι η BBned έχει συνάψει συμβάσεις με διάφορους παρόχους λιανικών υπηρεσιών που έχουν ήδη αρχίσει να παρέχουν υπηρεσίες «triple play» (27) μέσω του δικτύου GNA στους τελικούς χρήστες. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η BBned αναπτύσσει δραστηριότητες και στο λιανικό επίπεδο μέσω των θυγατρικών εταιρειών της Pilmo και Bbeyond.

III. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

(31) Στις 20 Δεκεμβρίου 2006 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας, διότι δεν έλαβε από τις

ολλανδικές αρχές επαρκές αποδεικτικό υλικό ώστε να κρίνει εάν η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στην GNA ήταν σύμφωνη με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Η Επιτροπή θεώρησε απαραίτητο τόσο για ουσιαστικούς όσο και διαδικαστικούς λόγους (28) να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας.

(32) Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν είχε πεισθεί ότι η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στην GNA ήταν «ταυτόχρονη», δηλαδή ότι πραγματοποιήθηκε την ίδια χρονική στιγμή με τις ιδιωτικές επενδύσεις των ING RE και Reggefiber. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν ήταν σίγουρη ότι οι όροι της επένδυσης του δήμου του Άμστερνταμ στην GNA ήταν ίδιοι με τους όρους υπό τους οποίους είχαν επενδύσει τα άλλα μέρη. Η αμφιβολία αυτή προέκυψε κυρίως από το γεγονός ότι ο δήμος του Άμστερνταμ είχε χορηγήσει κεφάλαια στο έργο Citynet πριν τη σύσταση της GNA (οι αποκαλούμενες «προεπενδύσεις») (29). Από την προκαταρκτική εξέταση δημιουργήθηκαν αμφιβολίες στην Επιτροπή σχετικά με το κατά πόσο το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA ήταν όντως εφικτό. Ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατόν να αποκλεισθεί η παρουσία στοιχείου κρατικής ενίσχυσης.

(33) Εκτός από τις εν λόγω δυσκολίες και τον αντίκτυπο μιας πιθανής κρατικής ενίσχυσης στις επενδύσεις ιδιωτών, ένας άλλος λόγος για την κίνηση της διαδικασίας ήταν το γεγονός ότι οι ολλανδικές αρχές δεν υπέβαλαν στην Επιτροπή όλες τις πληροφορίες που ήταν απαραίτητες για την εκτίμηση του έργου.

(34) Τέλος, η Επιτροπή κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας προκειμένου να δώσει στις ολλανδικές αρχές και στους ενδιαφερομένους την ευκαιρία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την προκαταρκτική εκτίμησή της όσον αφορά το εξεταζόμενο μέτρο και ενδεχομένως να γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή σχετικές πληροφορίες που αφορούν το μέτρο.

(23) Περίπου ένα τρίτο των κατοικιών (13 000) στην περιοχή αυτή ανήκει στις εταιρείες κοινωνικής στέγασης.

(*) Οι πληροφορίες μεταξύ αγκυλών εμπίπτουν στην υποχρέωση απορρήτου.

(24) [...].

(25) Η BBned είναι ιδιωτικός ευρυζωνικός φορέας εκμετάλλευσης και θυγατρική της Telecom Italia. Η BBned επελέγη μέσω διαγωνισμού που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* με στοιχεία αναφοράς 2004/S 138 — 118456, με ημερομηνία 17 Ιουλίου 2004.

(26) [...].

(27) Στον τηλεπικοινωνιακό τομέα ο όρος «triple play» δηλώνει την παροχή ταχείας πρόσβασης στο Διαδίκτυο, και τηλεοπτικών και τηλεφωνικών υπηρεσιών μέσω μιας μόνο ευρυζωνικής σύνδεσης.

(28) Η απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-73/98, Société chimique Prayon-Rupel SA/Επιτροπή, Συλλογή 2001, σ. II-867, σκέψη 93 περιλαμβάνει την ακόλουθη παρατήρηση «ότι η μεσολάβηση προθεσμίας που υπερβαίνει σημαντικά την προθεσμία που συνήθως απαιτεί μία πρώτη εξέταση στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης μπορεί, μαζί με άλλα στοιχεία, να οδηγήσει στην αναγνώριση ότι η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρές δυσχέρειες εκτιμήσεως που απαιτούν την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης».

(29) Το 2003 και το 2004 ο δήμος είχε πραγματοποιήσει διάφορες μελέτες στο πλαίσιο της προετοιμασίας του έργου και οργάνωσε τους διαγωνισμούς για την κατασκευή και την εκμετάλλευσή του δικτύου. Επιπλέον, ο δήμος χρηματοδότησε συγκεκριμένες εργασίες εκσκαφής με την προοπτική της εγκατάστασης του λογισμικού του δικτύου. Οι εν λόγω «προεπενδύσεις» του δήμου ανήλθαν σε [...] EUR.

IV. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

- (35) Η UPC απέστειλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή που καταχωρίστηκε στις 17 Ιουλίου 2007. Στην εν λόγω επιστολή η επιχείρηση επιμένει στη θέση που είχε λάβει ήδη πριν την απόφαση κίνησης της διαδικασίας της Επιτροπής⁽³⁰⁾, και συγκεκριμένα ότι οι επιχειρηματικές προβλέψεις του έργου Citynet βασίζονται σε μη ρεαλιστικές οικονομικές υποθέσεις, ιδίως σε ό,τι αφορά το βαθμό διείσδυσης και τις τιμές χονδρικής, και ότι το επιχειρηματικό σχέδιο για το λόγο αυτό δεν φαίνεται εμπορικά βιώσιμο. Προς υποστήριξη της εν λόγω θέσης, η UPC κατέθεσε μελέτη του γραφείου μελετών RBB Economics, που αποτελεί ενημερωμένη έκδοση άλλων μελετών που πραγματοποίησε το ίδιο γραφείο για το συγκεκριμένο θέμα⁽³¹⁾, και οι οποίες υποβλήθηκαν πριν την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας⁽³²⁾.
- (36) Όσον αφορά την εμπορική βιωσιμότητα του έργου, η UPC ισχυρίζεται ότι το νέο δίκτυο οπτικών ινών δεν καθιστά τους φορείς εκμετάλλευσης ικανούς να προσφέρουν σημαντικά διαφορετικές υπηρεσίες από αυτές που προσφέρονται ήδη από τους υπάρχοντες φορείς εκμετάλλευσης. Για το λόγο αυτό, και λαμβάνοντας υπόψη ότι η ευρυζωνική διείσδυση στις περιοχές της πόλης που ήδη εξυπηρετούνται από την GNA έχει ανέλθει ήδη στο 65 % των νοικοκυριών, το νέο δίκτυο δεν θα προσελκύσει ικανό αριθμό χρηστών ώστε το επιχειρηματικό σχέδιο να καταστεί βιώσιμο.
- (37) Για την υποστήριξη του εν λόγω επιχειρήματος, η UPC υπέβαλε στοιχεία όσον αφορά τους συνολικούς αριθμούς ακύρωσης συνδέσεων⁽³³⁾ για το δικό της καλωδιακό δίκτυο στις περιοχές όπου η GNA παρέχει ήδη υπηρεσίες «triple play»⁽³⁴⁾. Οι εν λόγω αριθμοί ακύρωσης αφορούν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2006 έως την 1η Ιουνίου 2007 στις περιοχές όπου κατασκευάζεται το δίκτυο GNA. Οι ανώτατοι αριθμοί δείχνουν ότι η διείσδυση της UPC για την αναλογική καλωδιακή τηλεόραση, την πρόσβαση στο Διαδίκτυο, την τηλεφωνία και την ψηφιακή τηλεόραση στις σχετικές περιοχές ήταν σταθερή, και μάλιστα αυξήθηκε όσον αφορά την πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Ως εκ τούτου, η UPC αναφέρει ότι δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι λόγω της παρου-

σίας της GNA παρουσιάστηκε σημαντική μείωση του βαθμού διείσδυσης.

- (38) Η UPC ισχυρίζεται περαιτέρω ότι η επιτυχής κατασκευή του καλωδιακού δικτύου οπτικών ινών στις περιοχές Nueneen και Hillegom⁽³⁵⁾, την οποία έφεραν ως παράδειγμα οι ολλανδικές αρχές, δεν μπορεί να συγκριθεί με το έργο του Άμστερνταμ, διότι τα εν λόγω έργα έλαβαν θεωρητικά σημαντικές επιδοτήσεις από το Ολλανδικό Υπουργείο Οικονομικών, τα δίκτυα αποτελούν κοινή ιδιοκτησία των κατοίκων και των φορέων εκμετάλλευσης, τα έργα είναι σχετικά μικρής κλίμακας⁽³⁶⁾ και οι υπάρχοντες ευρυζωνικοί φορείς εκμετάλλευσης παρέχουν μόνο γενικές ευρυζωνικές υπηρεσίες και στα δύο μέρη. Αντίθετα, στο Άμστερνταμ παρέχονται ήδη υπηρεσίες υψηλής ταχύτητας μέσω των υφιστάμενων καλωδιακών και τηλεπικοινωνιακών δικτύων.
- (39) Σύμφωνα με την UPC, το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA δεν είναι ρεαλιστικό η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στην GNA δεν συμφωνεί με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ως εκ τούτου η εν λόγω επένδυση συνιστά κρατική ενίσχυση. Με αναφορά στην απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση Arringedam⁽³⁷⁾ η UPC επαναλαμβάνει τη θέση που είχε ήδη υποστηρίξει ότι η ενδεχόμενη κρατική ενίσχυση για το έργο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως συμβιβάσιμη με τη συνθήκη διότι η ενίσχυση αυτή δεν είναι ούτε απαραίτητη ούτε ανάλογη προς το σχέδιο.
- (40) Επιπλέον, η UPC εκφράζει αμφιβολίες για το κατά πόσον η κρατική επένδυση στην GNA πραγματοποιήθηκε υπό τους ίδιους όρους όπως και οι επενδύσεις των άλλων μετόχων της GNA. Η UPC ισχυρίζεται ότι το γεγονός ότι ο δήμος του Άμστερνταμ πραγματοποίησε συγκεκριμένες προεπενδύσεις και ότι οι άλλοι μέτοχοι της GNA αποφάσισαν να συμμετάσχουν στο σχέδιο μετά τις μελέτες εφικτότητας που εκπονήθηκαν κατ' εντολή του δήμου, αποδεικνύει ότι η επένδυση δεν πραγματοποιήθηκε υπό τους ίδιους όρους για όλους τους μετόχους, γεγονός που καθιστά ακόμη περισσότερο αμφίβολη τη συμβιβασιμότητα του μέτρου με την αγορά.

⁽³⁰⁾ Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 30 και επόμενες της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.

⁽³¹⁾ Δεδομένου ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA ύστερα από αίτηση των ολλανδικών αρχών εμπίπτει στην υποχρέωση περί απορρήτου, η RBB Economics δεν είχε πρόσβαση στο πραγματικό επιχειρηματικό σχέδιο της GNA και βάσισε τη μελέτη της σε δημοσιευμένες πληροφορίες καθώς και στο δημοσιευμένο κείμενο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας της Επιτροπής.

⁽³²⁾ Βλέπε τις παραγράφους 30 και εξής της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.

⁽³³⁾ Τα συνολικά ποσοστά ακύρωσης περιλαμβάνουν όλους τους πελάτες που μετακινήθηκαν από την UPC σε άλλο φορέα εκμετάλλευσης (για παράδειγμα στην KPN, στην GNA, σε άλλο τομέα κ.λπ.). Για το λόγο αυτό η UPC θεωρεί τον εν λόγω αριθμό ως το ανώτατο ποσοστό ακύρωσης που το νέο δίκτυο οπτικών ινών GNA μπορούσε να επιτύχει επί του παρόντος.

⁽³⁴⁾ Η GNA άρχισε την ανάπτυξη του δικτύου τον Οκτώβριο του 2006 και οι φορείς λιανικής εκμετάλλευσης, που χρησιμοποιούσαν το δίκτυο της GNA μέσω της Bbnet, άρχισαν τον Μάρτιο του 2007 να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

⁽³⁵⁾ Σε ορισμένα τμήματα του Nueneen και του Hillegom η διείσδυση στην αγορά της παροχής υπηρεσιών μέσω του δικτύου οπτικών ινών υπερβαίνει, για παράδειγμα, μετά από ένα χρόνο το 80 %. Τα έργα στο Nueneen και στο Hillegom έχουν διαφορετικό ιστορικό από αυτό του έργου του Άμστερνταμ· στο Hillegom δεν εμπλέκεται κρατικός επενδυτής στο σχέδιο.

⁽³⁶⁾ Το δίκτυο οπτικών ινών στο Nueneen προορίζεται για 7 400 νοικοκυριά, λιγότερο από το 25 % της παρούσας εμβέλειας του έργου του Άμστερνταμ.

⁽³⁷⁾ Βλέπε την απόφαση της Επιτροπής της 19ης Ιουλίου 2006, C 35/2005, Κατασκευή ευρυζωνικού δικτύου στο Arringedam (EE L 86 της 27.3.2007, σ. 1), στην οποία η Επιτροπή έκρινε την ενίσχυση για την κατασκευή δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, διότι ο δήμος του Arringedam κατασκεύασε το δίκτυο του με κρατική ενίσχυση, ενώ οι ιδιώτες φορείς εκμετάλλευσης ευρυζωνικών δικτύων παρέιχαν ήδη ανάλογες υπηρεσίες στην ίδια περιοχή. Στην υπόθεση Arringedam δεν συμμετείχαν ιδιώτες στη χρηματοδότηση του έργου και οι ολλανδικές αρχές δεν επικαλέστηκαν την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.

- (41) Τέλος, η UPC επισημαίνει ότι εάν το έργο αποτύχει, είναι πιθανό ότι το δίκτυο θα πωληθεί φθηνά σε άλλο φορέα εκμετάλλευσης, που τότε δεν χρειάζεται να ερωμισθεί το πλήρες κόστος της επένδυσης. Ο εν λόγω φορέας εκμετάλλευσης θα μπορεί ως εκ τούτου να ενισχύσει τη θέση του στον ανταγωνισμό επωφελούμενος έργου που έχει χρηματοδοτηθεί από το δημόσιο. Επιπλέον, η UPC τονίζει ότι το μέτρο ενδέχεται να λειτουργήσει ως προηγούμενο. Εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, ενδέχεται άλλοι δήμοι να ακολουθήσουν το παράδειγμα του Άμστερνταμ και να κατασκευάσουν δίκτυα FttH. Η UPC επισημαίνει ότι το Ολλανδικό Υπουργείο Οικονομικών και μία τεχνική επιχείρηση, η Arcadis⁽³⁸⁾, έχουν ήδη αναπτύξει πρότυπο υπολογισμού άμεσης επικοινωνίας (on line) που διατίθεται δωρεάν⁽³⁹⁾, με το οποίο ενδιαρρύνονται οι δήμοι, κατά την εταιρεία, να κατασκευάσουν το δικό τους δίκτυο FttH.
- (42) Η ONO, ένας ισπανικός καλωδιακός φορέας εκμετάλλευσης που παρέχει υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών και μεταβίβασης, είναι της άποψης ότι η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόσει με αυστηρότητα το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, διότι άλλοι δήμοι ενδέχεται να ακολουθήσουν το παράδειγμα του Άμστερνταμ και να επικαλούνται για ανάλογα έργα την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, με αποτέλεσμα να πολλαπλασιαστούν οι κρατικές επιδοτήσεις. Η ONO θεωρεί ότι μία κρατική ενίσχυση πρέπει να χορηγείται μόνο υπό σαφώς καθορισμένες περιστάσεις, όπως στην περίπτωση ανεπάρκειας της αγοράς, ώστε να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας του μέτρου ή της τεχνικής ουδετερότητας, αρχές που σαφώς δεν εφαρμόστηκαν στο εξεταζόμενο μέτρο. Η ONO ισχυρίζεται ότι εάν η επένδυση του Άμστερνταμ συνιστά κρατική ενίσχυση, η εν λόγω ενίσχυση θα ήταν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά διότι οι περιστάσεις είναι ίδιες με αυτές στην υπόθεση Arringedam⁽⁴⁰⁾, και ότι στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να επιστραφεί κάθε ενίσχυση που ενδεχομένως χορηγήθηκε. Η ONO επισημαίνει το χαρακτήρα προηγούμενου της απόφασης όσον αφορά το θέμα εάν και υπό ποιους όρους, η εισαγωγή δικτύων FttH μπορεί να στηριχθεί με κρατικούς πόρους.
- (43) Η France Telecom («FT»), ο εδραιωμένος τηλεπικοινωνιακός φορέας για το σταθερό δίκτυο στη Γαλλία, υποστηρίζει την ίδια θέση με τις UPC και ONO. Η επιχείρηση αμφιβάλλει εάν η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στο έργο Citynet συμβιβάζεται με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή. Επιπλέον, η FT υποστηρίζει την τακτική της Επιτροπής να διακρίνει μεταξύ «λευκών», «γκρίζων» και «μαύρων» περιοχών, όταν εξετάζει τη συμβατότητα των κρατικών ενισχύσεων⁽⁴¹⁾. Η FT ισχυρίζεται ότι η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης σε «μαύρες» περιοχές (όπως το Άμστερνταμ) είναι δύσκολο να δικαιολογηθεί διότι οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Σύμφωνα με την FT, αυτό ισχύει ιδίως για το εξεταζόμενο μέτρο, διότι η κατασκευή δικτύων πρόσβασης οπτικών ινών απαιτεί μεγάλες επενδύσεις εκ μέρους των ενδιαφερομένων.
- (44) Οι παρατηρήσεις της COM HEM, σουηδικού καλωδιακού φορέα, συμφωνούν με αυτές των άλλων φορέων εκμετάλλευσης. Η COM HEM αμφισβητεί γενικά τη συμβατότητα της επένδυσης του δήμου του Άμστερνταμ με την αγορά. Στις παρατηρήσεις της η COM HEM ισχυρίζεται ότι η χορήγηση κρατικών πόρων για ευρυζωνικά σχέδια σε αστικές περιοχές σπάνια συμφωνούν με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και στρεβλώνουν σε μεγάλο βαθμό τον ανταγωνισμό. Η COM HEM ζητά επίσης την αυστηρή εφαρμογή της εν λόγω αρχής και τονίζει ότι η εξεταζόμενη υπόθεση θα αποτελέσει προηγούμενο όσον αφορά μελλοντικές επενδύσεις δήμων και άλλων δημόσιων φορέων.
- (45) Ένας άλλος ενδιαφερόμενος που ζήτησε να παραμείνει ανώνυμος και παρέχει υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, επικρότησε την απόφαση της Επιτροπής να κινηθεί την επίσημη διαδικασία έρευνας. Η εν λόγω επιχείρηση ισχυρίζεται ότι οι πρωτοβουλίες δήμων που χρησιμοποίησαν κρατικούς πόρους θέτουν σε κίνδυνο την επένδυσή της και διαταράσσουν τη λειτουργία της αγοράς. Η επιχείρηση ευελπιστεί ότι η Επιτροπή θα απαγορεύσει τη χρήση κρατικών πόρων στο πλαίσιο του έργου Citynet Amsterdam.

V. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΛΛΑΝΔΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

- (46) Με επιστολή που καταχωρίστηκε στις 16 Μαρτίου 2007 οι ολλανδικές αρχές απήντησαν στην απόφαση της Επιτροπής να κινηθεί την επίσημη διαδικασία έρευνας. Επιπλέον υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους όσον αφορά τις μη εμπιστευτικές εκδοχές των μελετών που πραγματοποίησε η RBB κατ' εντολή της UPC.
- (47) Σε όλες τις παρατηρήσεις τους οι ολλανδικές αρχές επιμένουν ότι η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στην GNA είναι σύμφωνη με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ως εκ τούτου δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση.

⁽³⁸⁾ Η Arcadis είναι τεχνική επιχείρηση η οποία παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης σχεδίων, συμβουλών και μηχανικού για την κατασκευή δικτύων οπτικών ινών.

⁽³⁹⁾ Το πρότυπο είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο δικτυακό τόπο: <http://ngn.arcadis.nl/>

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε υποσημείωση 37.

⁽⁴¹⁾ Η διάκριση μεταξύ «λευκών», «γκρίζων» και «μαύρων» περιοχών εξαρτάται από την υφιστάμενη παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών. Γενικά, οι «λευκές περιοχές» είναι αραιοκατοικημένες περιοχές στην ύπαιθρο όπου γενικά δεν παρέχονται ευρυζωνικές υπηρεσίες· οι «γκρίζες περιοχές» είναι ζώνες σε ορισμένα τμήματα των οποίων παρέχονται ήδη γενικές ευρυζωνικές υπηρεσίες· και «μαύρες περιοχές» είναι ζώνες όπου παρέχονται διαφορετικές ευρυζωνικές υπηρεσίες μέσω τουλάχιστον δύο ανταγωνιστικών δικτύων υποδομής (όπως δίκτυα τηλεφωνίας και καλωδιακής τηλεόρασης).

V.1. Παρατηρήσεις όσον αφορά την απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας

Γενικές παρατηρήσεις

- (48) Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ασία κατασκευάζονται δίκτυα οπτικών ινών και ότι στον τομέα αυτό η Ευρώπη συγκριτικά υπολείπεται. Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι έργα όπως το εξεταζόμενο είναι ιδιαίτερα ευνοϊκά για την ευρωπαϊκή οικονομία και σε απόλυτη συμφωνία με την ατζέντα της Λισσαβόνας ⁽⁴²⁾.
- (49) Οι αρχές τονίζουν επιπλέον το γεγονός ότι το επιχειρηματικό μοντέλο της GNA προωθεί τον ανταγωνισμό και, σε αντίθεση με το κλειστό μοντέλο των καλωδιακών επιχειρήσεων, προσφέρει ανοικτή και ισότιμη πρόσβαση σε όλους τους φορείς λιανικής. Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι το νέο επιχειρηματικό μοντέλο προωθεί, μεταξύ άλλων, τον ανταγωνισμό στον τομέα των υπηρεσιών, ενθαρρύνει την καινοτομία και συμβάλλει στη μείωση του κινδύνου για τους φορείς παροχής υπηρεσιών δεδομένου ότι τους επιτρέπει να χρησιμοποιήσουν πόρους που είναι οι πλέον κατάλληλοι για το προφίλ κινδύνου κάθε επιπέδου.
- (50) Οι ολλανδικές αρχές κρίνουν ότι και από το ιστορικό των μετόχων του έργου προκύπτει ότι το έργο GNA χρηματοδοτείται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς. Οι αρχές επισημαίνουν ότι δύο ιδιώτες επενδυτές, όπως και οι εμπορικές θυγατρικές των εταιρειών κοινωνικής στέγασης, είναι διατεθειμένοι να συμμετάσχουν στο σχέδιο υπό τους ίδιους όρους με το δήμο. Επιπλέον, οι αρχές αναφέρουν τους ανοικτούς διαγωνισμούς για την κατασκευή του δικτύου και για την παροχή υπηρεσιών χονδρικής μέσω του δικτύου. Επίσης αναφέρουν ότι το γεγονός ότι προσφέρθηκε στην GNA σημαντικό τραπεζικό δάνειο υπό όρους της αγοράς αποτελεί σαφή ένδειξη ότι το έργο και το σχετικό επιχειρηματικό σχέδιο συμφωνούν με τους όρους της αγοράς.
- (51) Οι ολλανδικές αρχές παρατηρούν επίσης ότι η σχετικά επιτυχής υλοποίηση πολλών έργων οπτικών ινών σε όλη την Ευρώπη και ιδίως στις Κάτω Χώρες ⁽⁴³⁾ από εταιρείες της αγοράς, αποτελεί επαρκή απόδειξη ότι ανάλογες επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς.

⁽⁴²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κοινές δράσεις για την ανάπτυξη και την απασχόληση: το κοινοτικό πρόγραμμα της Λισσαβόνας, COM(2005) 330 τελικό της 20ής Ιουλίου 2005.

⁽⁴³⁾ Στην έκθεση για τις ολλανδικές αρχές της Stratix Consulting/Technische Universiteit Delft που εκδόθηκε στις 8 Μαρτίου 2007 και υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 16 Μαρτίου 2007, αναφέρεται ότι τον Δεκέμβριο του 2006 υπήρχαν περίπου 50 έργα υπό εκτέλεση για την κατασκευή δικτύων οπτικών ινών στην Ολλανδία και ότι ισάριθμα νέα έργα επρόκειτο να αρχίσουν το 2007.

Προεπενδύσεις

- (52) Όσον αφορά τις προεπενδύσεις του δήμου του Άμστερνταμ, η Επιτροπή είχε διαπιστώσει στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι ο δήμος ήδη πριν από τη σύσταση της GNA είχε λάβει πρωτοβουλίες που κατά τα φαινόμενα υπερβαίνουν τη «συνήθη πρακτική της αγοράς». Η Επιτροπή είχε την υπόνοια ότι μέρος του αρχικού κινδύνου των δραστηριοτήτων στις οποίες βασίζεται το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA είχε ενδεχομένως ήδη απορροφηθεί από το δήμο του Άμστερνταμ, πριν η ING και Reggefiber πραγματοποιήσουν την επένδυση στην GNA. Από τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι ολλανδικές αρχές πριν την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας δεν προκύπτει σαφώς εάν όλοι οι μέτοχοι της GNA είχαν επενδύσει υπό τους ίδιους όρους.
- (53) Στην απάντησή τους οι ολλανδικές αρχές τόνισαν ότι όλοι οι επενδυτές δεσμεύτηκαν στις 24 Μαΐου 2006 να επενδύσουν στην GNA υπό τους ίδιους όρους.
- (54) Όσον αφορά τις προεπενδύσεις, που ανέρχονται σε ποσό ύψους [...] EUR, οι ολλανδικές αρχές δηλώνουν ότι όλοι οι μέτοχοι της GNA είχαν συμφωνήσει εξαρχής ότι η GNA θα έπρεπε να επιστρέψει στο δήμο του Άμστερνταμ το ποσό των προεπενδύσεών του. Ως απόδειξη του εν λόγω ισχυρισμού οι ολλανδικές αρχές αναφέρουν τη διαίρεση των προεπενδύσεων σε δύο μέρη.
- (55) Όσον αφορά το πρώτο μέρος, οι ολλανδικές αρχές δηλώνουν ότι μολονότι η συμφωνία για τη δημιουργία της GNA, βάσει της οποίας όλοι οι συμβαλλόμενοι ανέλαβαν την υποχρέωση να πραγματοποιήσουν την επένδυση των [...], υπογράφηκε μόλις στις 24 Μαΐου 2006, οι μελλοντικοί μέτοχοι της GNA στις «δηλώσεις προθέσεων» της [...] είχαν αποφασίσει από κοινού να προκαταβάλουν ποσό ύψους [...] EUR (πρώην BTW) για τα έξοδα προετοιμασίας του έργου. Το εν λόγω ποσό κάλυπτε μεταξύ άλλων τα έξοδα των διαγωνισμών για την επιλογή του κατασκευαστή του δικτύου (BAM/Draaka) και του φορέα εκμετάλλευσης (BBNed), ορισμένα έξοδα σε σχέση με τη διαδικασία κοινοποίησης και ορισμένες εργασίες εκσκαφής.
- (56) Όσον αφορά το δεύτερο μέρος των προεπενδύσεων ύψους [...] EUR, οι ολλανδικές αρχές δήλωσαν ότι ανάλογες προεπενδύσεις συμφωνούν πλήρως με τη συνήθη πρακτική της αγοράς: ένας προσεκτικός ιδιώτης επενδυτής θα ενεργούσε κατά τον ίδιο τρόπο στο πλαίσιο κοινών έργων, δεδομένου ότι ένα από τα μέρη πρέπει απλώς να τεθεί επικεφαλής. Επιπλέον, οι αρχές επισημαίνουν ότι οι προεπενδύσεις του δήμου δεν μείωσαν τον αρχικό κίνδυνο της επένδυσης για τους υπόλοιπους μετόχους της GNA.

- (57) Οι ολλανδικές αρχές ανέφεραν επιπλέον ότι οι προεπενδύσεις δεν έδωσαν κανένα από τα μέρη σε πλεονεκτική θέση και γι' αυτό το λόγο δεν ήταν δυνατόν να περιέχουν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Έτσι, για παράδειγμα, οι εργασίες εκσκαφής άρχισαν, διότι εκτελούντο έργα πολιτικού μηχανικού σε τομείς που ήταν σημαντικοί για τη μελλοντική κατασκευή του δικτύου της GNA. Δεδομένου ότι όλες οι εργασίες εκσκαφής στο Άμστερνταμ συντονίζονται, οι συγκεκριμένες εργασίες θα ήταν αδύνατο να εκτελεστούν μερικούς μήνες αργότερα, το οποίο θα σήμαινε καθυστέρηση και πρόσθετα έξοδα για την GNA.
- (58) Οι ολλανδικές αρχές αναφέρουν επίσης ότι όλα τα εν λόγω έξοδα εντάχθηκαν στο επιχειρηματικό σχέδιο και ότι δεν προέκυψαν νέα στοιχεία κόστους τα οποία δεν γνώριζαν οι άλλοι μέτοχοι της GNA.
- (59) Προς υποστήριξη των εν λόγω ισχυρισμών ο δήμος του Άμστερνταμ κατέθεσε έκθεση της Deloitte –λογιστικής εταιρείας– της 18ης Ιανουαρίου 2007, στην οποία ελέγχεται η επιστροφή των προεπενδύσεων. Στην εν λόγω έκθεση αναφέρεται ότι στο τέλος του 2006 οι εν λόγω προεπενδύσεις συνολικού ποσού [...] EUR και οι τόκοι τους είχαν επιστραφεί πλήρως από την GNA. Οι ολλανδικές αρχές πληροφορήσαν την Επιτροπή ότι το εφαρμοσθέν επιτόκιο ⁽⁴⁴⁾ ήταν [...] % σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο ⁽⁴⁵⁾. Ο οφειλόμενος τόκος ήταν [...] EUR και καταβλήθηκε στις [...] από την GNA.
- (60) Κατά τα άλλα, οι ολλανδικές αρχές δεν θεωρούν τις δικές τους μελέτες εφικτότητας ως μέρος των προεπενδύσεων. Σύμφωνα με τις ολλανδικές αρχές κάθε προσεκτικός επενδυτής θα είχε πραγματοποιήσει ανάλογες μελέτες. Οι ολλανδικές αρχές αρνούνται ότι οι εν λόγω μελέτες μείωσαν ή εξάλειψαν τον αρχικό κίνδυνο για τους υπόλοιπους μετόχους της GNA, διότι οι άλλοι δυνητικοί μέτοχοι πρέπει επίσης να βασιστούν στη δική τους κρίση και να εκτιμήσουν οι ίδιοι τους κινδύνους και τα πλεονεκτήματα σε σχέση με το έργο.
- (61) Ως εκ τούτου, οι μελέτες εφικτότητας των άλλων μετόχων της GNA, όπως της ING RE ή της Reggefiber, που πραγματοποιήθηκαν πριν από την επένδυσή τους στην GNA, χρηματοδοτήθηκαν από τα διάφορα μέρη χωρίς να καταλογιστούν στην GNA.
- (62) Οι ολλανδικές αρχές κρίνουν ότι οι ανωτέρω διευκρινίσεις και η επιστροφή των προαναφερθέντων εξόδων των προεπενδύσεων από την GNA αποτελούν ικανοποιητική απάντηση
- στις αρχικές αμφιβολίες της Επιτροπής όσον αφορά τη «χρονική σύμπτωση» και τους «ιδίους όρους» σε σχέση με τις προεπενδύσεις του δήμου του Άμστερνταμ.
- Παρατηρήσεις σχετικά με τις αμφιβολίες όσον αφορά το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA*
- (63) Όσον αφορά το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA, οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι οι επενδύσεις των κρατικών φορέων πληρούν τους όρους της αρχής του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς εφόσον πραγματοποιούνται υπό τους ίδιους όρους με αυτούς που ισχύουν για τους ιδιώτες επενδυτές. Η παρουσία ιδιωτών επενδυτών πρέπει να αποτελεί εγγύηση ότι το έργο πραγματοποιείται υπό τους όρους της αγοράς. Ως εκ τούτου, οι ολλανδικές αρχές θεωρούν ότι η ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA από την Επιτροπή δεν ήταν απολύτως αναγκαία.
- (64) Δεύτερο, οι ολλανδικές αρχές κρίνουν ότι όλες οι υποθέσεις του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA όχι μόνο δεν ήταν αισιόδοξες, αλλά μάλλον συντηρητικές.
- (65) Ειδικότερα όσον αφορά τους οικονομικούς δείκτες του επιχειρηματικού σχεδίου, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή συνέκρινε τους προβλεπόμενους οικονομικούς δείκτες με δημόσια συγκριτικά στοιχεία για την εξεταζόμενη περίπτωση, συγκεκριμένα το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου [*weighted average cost of capital*], («WACC»)] ⁽⁴⁶⁾ ανάλογων επιχειρήσεων ⁽⁴⁷⁾. Η Επιτροπή κατέληξε προσωρινά στο συμπέρασμα ότι οι οικονομικοί στόχοι της GNA δεν είναι συνολικά ανεδαφικοί, αλλά εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις επιδόσεις σημαντικών συντελεστών επιτυχίας. Επιπλέον, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι προβλέψεις των σημαντικότερων συντελεστών επιτυχίας του επιχειρηματικού σχεδίου είναι ιδιαίτερα αβέβαιες λαμβάνοντας υπόψη τον καινοτόμο χαρακτήρα του έργου του Άμστερνταμ όσον αφορά τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία (τεχνολογία οπτικών ινών), το επιχειρηματικό μοντέλο (μοντέλο τριών επιπέδων), την περιορισμένη κλίμακα του έργου (που παρέχει περιορισμένες μόνο οικονομίες κλίμακας) και την αναμενόμενη ζήτηση των καταναλωτών για γρήγορες ευρωζωνικές υπηρεσίες.

⁽⁴⁴⁾ Πληροφορίες που υποβλήθηκαν στις 9 και 12 Νοεμβρίου 2007.

⁽⁴⁵⁾ [...].

⁽⁴⁶⁾ Το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) απεικονίζει το συγκριτικό κόστος του ίδιου και του δανειακού κεφαλαίου μιας επιχείρησης. Το WACC αποτελεί γενικά αποδεκτό οικονομικό δείκτη για να υπολογιστεί η απόδοση συγκεκριμένης επιχείρησης ή έργου, την οποία προσδοκούν να έχουν οι χορηγοί του κεφαλαίου (τόσο δανειακού όσο και ιδίου), λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά κινδύνου του έργου. Επιχειρήσεις ή έργα των οποίων η απόδοση (για παράδειγμα υπολογιζόμενη βάσει του εσωτερικού συντελεστή απόδοσης (*internal rate of return* - IRR) υπερβαίνει το κόστος του κεφαλαίου, παρέχουν προστιθέμενη αξία για τους επενδυτές. Αντίθετα, επιχειρήσεις ή έργα, τα οποία αν και κερδοφόρα προσφέρουν μικρότερη απόδοση από το κόστος του κεφαλαίου, «καταστρέφουν» την αξία της επένδυσης.

⁽⁴⁷⁾ Στη συγκριτική ανάλυση της Επιτροπής οι υποθέσεις του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA συγκρίθηκαν με τις διαθέσιμες πληροφορίες από ανάλογες επιχειρήσεις, κυρίως ευρωπαϊκές εταιρείες τηλεπικοινωνιών.

- (66) Οι ολλανδικές αρχές κρίνουν ότι ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης⁽⁴⁸⁾ του έργου δεν πρέπει να συγκριθεί με τα στοιχεία WACC κάθετα ολοκληρωμένων επιχειρήσεων, όπως συμβαίνει στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας της Επιτροπής, διότι τα εν λόγω στοιχεία ανατακλούν τον κίνδυνο και των τριών επιπέδων στα οποία δραστηριοποιούνται οι φορείς εκμετάλλευσης του δικτύου. Αντίθετα, η GNA επενδύει αποκλειστικά στο παθητικό δίκτυο, το οποίο έχει αναμενόμενη διάρκεια οικονομικής ζωής 30 χρόνια (ή περισσότερο) και παρουσιάζει μεγαλύτερες ομοιότητες με επενδύσεις υποδομής στις οποίες οι επενδυτές γενικά ικανοποιούνται με χαμηλότερη απόδοση.
- (67) Όσον αφορά τον προβλεπόμενο βαθμό διείσδυσης, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή κατέληξε στο προσωρινό συμπέρασμα ότι, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, η επίτευξη βαθμού διείσδυσης τουλάχιστον [...] % σύμφωνα με το «ελάχιστο σενάριο» της GNA είναι αισιόδοξη. Επιπλέον, ο στόχος του [...] % όλων των νοικοκυριών μετά [...] μήνες φαίνεται ιδιαίτερα φιλόδοξος και το ποσοστό αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με μία στρατηγική «τιμών διείσδυσης», με την οποία οι υπάρχοντες πελάτες άλλων εταιρειών μεταπηδούν στο δίκτυο της GNA.
- (68) Οι ολλανδικές αρχές ανέφεραν σειρά ιδιαίτερα επιτυχημένων σχεδίων οπτικών ινών στις Κάτω Χώρες που έχουν ήδη εφαρμοστεί με υψηλό βαθμό διείσδυσης. Σύμφωνα με τις αρχές, όσον αφορά, για παράδειγμα, το Nueneen ή το Hillegom η διείσδυση των οπτικών ινών μετά από ένα χρόνο υπερβαίνει το 80 %. Επιπλέον, οι ολλανδικές αρχές θεωρούν ότι τα υπάρχοντα ποσοστά ευρυζωνικής διείσδυσης δεν αφορούν την προκειμένη περίπτωση: Οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσω των δικτύων οπτικών ινών πρέπει να θεωρηθούν ως νέα αγορά όσον αφορά τις ευρυζωνικές υπηρεσίες που προσφέρονται από τους υπάρχοντες φορείς. Ως εκ τούτου, τα υπάρχοντα ποσοστά ευρυζωνικής διείσδυσης δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς. Επιπλέον, σύμφωνα με τις αρχές, επίκεινται πολυάριθμες νέες υπηρεσίες και εφαρμογές⁽⁴⁹⁾, για τις οποίες απαιτούνται γρήγορες συμμετρικές συνδέσεις που είναι δυνατές μόνο μέσω ενός δικτύου FttH. Με τα εν λόγω επιχειρήματα οι ολλανδικές αρχές τονίζουν ότι ένας βαθμός διείσδυσης περίπου [...] % σε [...] στα τμήματα του Άμστερνταμ όπου κατασκευάζεται το δίκτυο όχι μόνο είναι εφικτός, αλλά μπορεί να θεωρηθεί και ως συντηρητικός στόχος.
- (69) Όσον αφορά τις τιμές χονδρικής που η GNA χρεώνει στο φορέα χονδρικής, η Επιτροπή παρατηρεί στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι, μολονότι οι εμπειρογνώμονες υποθέτουν ότι τα δίκτυα οπτικών ινών έχουν μικρότερο επιχειρησιακό κόστος από τα υπάρχοντα χάλκινα και καλωδιακά δίκτυα, οι τιμές χονδρικής της GNA δεν είναι σημαντικά χαμηλότερες από τις τιμές που προκύπτουν από τα δεδομένα της αγοράς.
- (70) Οι ολλανδικές αρχές παρατηρούν ότι τα δίκτυα οπτικών ινών έχουν χαμηλότερο επιχειρησιακό κόστος και μεγαλύτερη διάρκεια οικονομικής ζωής από τα υπάρχοντα δίκτυα. Αυτό επιτρέπει τον καθορισμό χαμηλότερων τιμών χονδρικής από αυτές που ενδεχομένως προκύπτουν από τα στοιχεία για τα υπάρχοντα δίκτυα. Το εν λόγω πλεονέκτημα κόστους παρέχει επαρκή περιθώρια για σχετικά χαμηλές τιμές χονδρικής σε σύγκριση με τις τιμές που προσφέρονται στα υπάρχοντα χάλκινα δίκτυα.
- (71) Όσον αφορά την εγκυρότητα των προβλεπόμενων επενδυτικών εξόδων, η Επιτροπή, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα αριθμητικά στοιχεία αναφοράς υποδηλώνουν ότι οι κεφαλαιουχικές δαπάνες που υπολόγισε η GNA ανά σύνδεση, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς από άλλες πηγές, είναι χαμηλά.
- (72) Σύμφωνα με τις ολλανδικές αρχές, υπέρ της εφικτότητας των προβλεπόμενων επενδυτικών εξόδων συνηγορούν τόσο η τοπολογία όσο και τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής περιοχής στην οποία κατασκευάζεται το δίκτυο: τα σχετικά τμήματα της πόλης του Άμστερνταμ χαρακτηρίζονται από υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα και πολλά νέα ή ανακαινισμένα διαμερίσματα, με αποτέλεσμα να μειώνονται τα έξοδα κατασκευής του δικτύου ανά νοικοκυριό.
- (73) Όσον αφορά την υπόλοιπη αξία του δικτύου, οι ολλανδικές αρχές αναφέρουν ότι οι προβλέψεις στο επιχειρηματικό σχέδιο της GNA είναι ρεαλιστικές, διότι η διάρκεια οικονομικής ζωής των δικτύων οπτικών ινών μπορεί να είναι 30 ή και περισσότερα χρόνια. Στο διάστημα αυτό δεν απαιτούνται υψηλές πρόσθετες δαπάνες επένδυσης ή συντήρησης, σε αντίθεση με τα υπάρχοντα καλωδιακά και χάλκινα δίκτυα. Επιπλέον, οι αρχές αναφέρουν ότι το δίκτυο, αφού κατασκευαστεί, θα έχει σημαντική «στρατηγική αξία» χάρη στα «χαρακτηριστικά ενός φυσικού μονοπωλίου δικτύων πρόσβασης οπτικών ινών», που θα αποβεί προς όφελος της GNA χάρη στο πλεονέκτημα «του πρωτοπόρου».

⁽⁴⁸⁾ Ο εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR) χρησιμοποιείται για τη λήψη αποφάσεων όσον αφορά μακροπρόθεσμες επενδύσεις και τη σύγκριση διαφορετικών επενδυτικών σχεδίων.

⁽⁴⁹⁾ Όπως οι διοδότημες εφαρμογές, η μεταφόρτωση αρχείων, οι υπηρεσίες HDTV κ.λπ.

(74) Οι παρατηρήσεις των ολλανδικών αρχών αφορούσαν επίσης το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής ότι όλες οι παραδοχές στις οποίες βασίζεται το επιχειρηματικό σχέδιο φαίνονται αισιόδοξες και ότι η επιτυχία του έργου τίθεται σε κίνδυνο σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί ένας από τους στόχους (όπως ο βαθμός διείσδυσης).

(75) Η εφικτότητα των παραδοχών εξετάστηκε και επιβεβαιώθηκε σε έκθεση που πραγματοποίησε η Stratix Consulting/Technische Universiteit Delft κατ' εντολή των ολλανδικών αρχών⁽⁵⁰⁾. Στην έκθεση αυτή εξετάζεται επίσης η εφικτότητα του προβλεπόμενου βαθμού διείσδυσης. Βάσει έρευνας ανάλογων έργων εντός και εκτός της Ευρώπης, και ιδίως στις Κάτω Χώρες, όπου υπολογίζεται η μελλοντική ζήτηση για συμμετρικά δίκτυα με μεγάλο εύρος ζώνης (για παράδειγμα δίκτυο οπτικών ινών), στην υποβληθείσα έκθεση δηλώνεται ότι τα προβλεπόμενα ποσοστά διείσδυσης της GNA μπορούν να θεωρηθούν ως συντηρητική πρόβλεψη. Επιπλέον, η έκθεση αναφέρει ότι ως αποτέλεσμα της αυξανόμενης ζήτησης για υπηρεσίες που μπορούν να προσφερθούν μόνο μέσω δικτύων οπτικών ινών, και δεδομένου ότι η ανοικτή υποδομή προωθεί τον ανταγωνισμό, η ζήτηση για δίκτυα οπτικών ινών θα αυξηθεί ακόμη ταχύτερα και θα φτάσει σε υψηλότερο επίπεδο από αυτό που προβλεπόταν μερικά χρόνια πριν.

(76) Το σημαντικότερο συμπέρασμα της μελέτης, με το οποίο συμφωνούν οι ολλανδικές αρχές, είναι ότι η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ είναι εμπορικά βιώσιμη και για το λόγο αυτό συμφωνεί με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.

V.2. Παρατηρήσεις σε σχέση με τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων

Γενικές παρατηρήσεις

(77) Κατ' αρχάς, οι ολλανδικές αρχές εμμένουν στη θέση τους ότι έχει δοθεί ικανοποιητική απάντηση στις αμφιβολίες της Επιτροπής όσον αφορά τη «χρονική σύμπτωση» και τους «ίσους όρους» των επενδύσεων που δημιουργούσαν οι προεπενδύσεις του δήμου του Άμστερνταμ, δεδομένου ότι τα «προκαταβληθέντα» ποσά επιστράφηκαν από την GNA. Επιπλέον, οι ολλανδικές αρχές θεωρούν ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA είναι εφικτό και ρεαλιστικό και ότι ως εκ τούτου η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στο έργο GNA συμφωνεί απόλυτα με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.

(78) Δεύτερον, οι ολλανδικές αρχές τονίζουν εκ νέου ότι κατά την άποψή τους, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομολογία⁽⁵¹⁾

⁽⁵⁰⁾ Βλέπε υποσημείωση 44.

⁽⁵¹⁾ Οι ολλανδικές αρχές παραπέμπουν συγκεκριμένα στην απόφαση του Πρωτοδικείου Alitalia/Επιτροπή, υπόθεση T-296/97, Συλλογή 2000, σ. II-3871, σκέψεις 80 και 81· απόφαση του Δικαστηρίου Ιταλία/Επιτροπή, υπόθεση C-303/88, Συλλογή σ. I-1433, σκέψη 20· και απόφαση του Πρωτοδικείου, Air France/Επιτροπή, υπόθεση T-358/94, Συλλογή σ. II-2109, σκέψη 70.

και τις αποφάσεις της Επιτροπής⁽⁵²⁾, η σημαντική συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών σε έργο με τους ίδιους όρους όπως ο κρατικός επενδυτής πρέπει να θεωρείται ως «πειστική απόδειξη» ότι τηρείται η αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ότι ως εκ τούτου δεν τίθεται θέμα κρατικής ενίσχυσης.

Σχολιασμός των παρατηρήσεων των ενδιαφερομένων

(79) Οι ολλανδικές αρχές παραπέμπουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου⁽⁵³⁾ ότι εάν η θέση μιας επιχείρησης στον ανταγωνισμό δεν θίγεται άμεσα από το σχετικό μέτρο, η εν λόγω επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ενδιαφερόμενος. Για το λόγο αυτό, οι ολλανδικές αρχές καλούν την Επιτροπή να μη λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις της ΟΝΟ, της France Telecom⁽⁵⁴⁾ και της Com Hem, διότι οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν έχουν δραστηριότητες στην ευρυζωνική αγορά των Κάτω Χωρών, και συγκεκριμένα του Άμστερνταμ.

(80) Οι ολλανδικές αρχές κρίνουν ότι όλα τα μέρη που υπέβαλαν παρατηρήσεις στην εξεταζόμενη υπόθεση δεν έλαβαν υπόψη τους το γεγονός ότι η συμμετοχή και μόνο ιδιωτών στις επενδύσεις επαρκεί για να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η επένδυση συμφωνεί με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται επιπλέον ότι σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου, δεν απαιτείται ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου, δεδομένης της συμμετοχής των εν λόγω ιδιωτών επενδυτών.

(81) Όσον αφορά τον ισχυρισμό της UPC ότι η ευρυζωνική διείσδυση στις ζώνες που θα εξυπηρετήσει η GNA ανέρχεται ήδη σε 65 % και ότι ως εκ τούτου η GNA δεν θα είναι σε θέση να επιτύχει τον επιδιωκόμενο βαθμό διείσδυσης, οι ολλανδικές αρχές παρατηρούν ότι η αγορά είναι πολύ μεγαλύτερη, διότι μέσω του δικτύου GNA δεν θα προσφέρονται μόνο ευρυζωνικές υπηρεσίες αλλά και τηλεοπτικές, τηλεφωνικές και άλλες νέες υπηρεσίες. Όσον αφορά τα ποσοστά ακύρωσης που ανέφερε η UPC για να δείξει την έλλειψη ενδιαφέροντος όσον αφορά τις υπηρεσίες που μπορούν να προσφερθούν μέσω του δικτύου της GNA, οι ολλανδικές αρχές παρατηρούν ότι τα εν λόγω στοιχεία δεν είναι σχετικά διότι η παροχή υπηρεσιών μέσω του δικτύου άρχισε μόλις τον Μάρτιο του 2007 και κατά συνέπεια δεν είναι δυνατών να εξαχθούν ακόμη συμπεράσματα⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵²⁾ Οι ολλανδικές αρχές παραπέμπουν στην απόφαση 95/404/ΕΚ της Επιτροπής σχετικά με διαδικασία βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου («Swissair/Sabena») (ΕΕ L 239 της 7.10.1995, σ. 28), και την απόφαση στην υπόθεση N 172/00 (Ιρλανδία), Seed and Venture Capital Scheme (ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 48).

⁽⁵³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1).

⁽⁵⁴⁾ Η France Telecom πούλησε πρόσφατα τις θυγατρικές της Orange Netherlands και Nederland Breedband στην Deutsche Telekom. Η συναλλαγή εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 20 Αυγούστου 2007.

⁽⁵⁵⁾ Τα τελευταία δεδομένα που κατατέθηκαν από την UPC όσον αφορά τα αριθμητικά στοιχεία ακύρωσης αφορούν την κατάσταση την 1η Ιουνίου 2007.

- (82) Για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 79, οι ολλανδικές αρχές αμφιβάλλουν εάν οι τέσσερις άλλες επιχειρήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως ενδιαφερόμενοι. Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι τα συγκεκριμένα μέρη υπέβαλαν γενικές μόνο παρατηρήσεις που δεν είναι σχετικές προς την εκτίμηση του εξεταζόμενου μέτρου. Ως εκ τούτου, οι ολλανδικές αρχές δεν θεωρούν απαραίτητο να απαντήσουν στις εν λόγω παρατηρήσεις. Ωστόσο, σχολιάζουν τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων όσον αφορά τη συμβατότητα ενδεχόμενου στοιχείου κρατικής ενίσχυσης που θα περιελάμβανε το μέτρο. Σύμφωνα με τις αρχές, δεν χρειάζεται να εξεταστεί η συμβατότητα στην προκειμένη περίπτωση, διότι το μέτρο δεν περιέχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης.

VI. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

- (83) Η Επιτροπή εξέτασε εάν το μέτρο μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, στο οποίο ορίζεται ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές». Από αυτό προκύπτει ότι μία ενίσχυση μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική μόνο εάν πληροί τους ακόλουθους όρους: 1. η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται με κρατικούς πόρους· 2. πρέπει να προσφέρει οικονομικό πλεονέκτημα σε επιχειρήσεις· 3. το πλεονέκτημα πρέπει να είναι επιλεκτικό και να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και 4. η ενίσχυση πρέπει να επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

- (84) Για την εκτίμηση του μέτρου πρέπει να ληφθούν υπόψη οι συνθήκες της αγοράς: ο τομέας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών απελευθερώθηκε πλήρως στην Ευρώπη πριν από μερικά χρόνια. Ιδίως όσον αφορά τις επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα στις λεγόμενες «μαύρες περιοχές» όπου προσφέρονται διαφορετικές ευρυζωνικές υπηρεσίες μέσω τουλάχιστον δύο ανταγωνιστικών δικτύων υποδομής (όπως τηλεφωνικά δίκτυα και δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης) ⁽⁵⁶⁾ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις έχουν το προβάδισμα. Η πολιτική της Επιτροπής στο θέμα αυτό είναι να κρίνει αυστηρότερα έργα στις περιοχές αυτές όπου χρησιμοποιούνται δημόσιοι πόροι, λόγω του στρεβλωτικού αποτελέσματός τους στον ανταγωνισμό όσον αφορά τις δραστηριότητες των ιδιωτικών επιχειρήσεων ⁽⁵⁷⁾.

⁽⁵⁶⁾ Βλέπε επίσης υποσημείωση 41.

⁽⁵⁷⁾ Βλέπε για παράδειγμα απόφαση 2007/175/ΕΚ της Επιτροπής της 19ης Ιουλίου 2006, Κατασκευή ευρυζωνικού δικτύου στο Arpingedam (ΕΕ L 86 της 27.3.2007, σ. 1)· βλέπε επίσης υποσημείωση 37.

VI.1. Κρατικοί πόροι

- (85) Κατ' αρχάς πρέπει να εξεταστεί εάν η ενίσχυση χορηγείται άμεσα ή έμμεσα με κρατικούς πόρους και εάν πρέπει να καταλογιστεί στο κράτος ⁽⁵⁸⁾.
- (86) Στην εξεταζόμενη υπόθεση ο δήμος του Άμστερνταμ επενδύει 6 εκατ. EUR στην κοινοπραξία GNA. Δεδομένου ότι ένας δήμος πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται στη δημόσια διοίκηση, η επένδυση αυτή πρέπει να χαρακτηριστεί ως επένδυση με κρατικούς πόρους κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ ⁽⁵⁹⁾. Οι ολλανδικές αρχές δεν αμφισβήτησαν την παρουσία κρατικών πόρων.

VI.2. Πλεονέκτημα

VI.2.1. Η αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς

- (87) Προκειμένου να διαπιστώσει εάν στο πλαίσιο οικονομικής επένδυσης του κράτους παρέχεται πλεονέκτημα σε επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή εφαρμόζει την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου. Σύμφωνα με την εν λόγω αρχή, μία συναλλαγή δεν συνιστά κρατική ενίσχυση εάν η ενίσχυση χορηγείται ταυτόχρονα με την ιδιωτική επένδυση και υπό όρους που θα ήταν αποδεκτοί για έναν ιδιώτη επενδυτή που ενεργεί υπό τις συνήθεις συνθήκες της αγοράς ⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵⁸⁾ Υπόθεση C-345/02, Pearle BV και άλλοι, Συλλογή 2004, σ. I-7139, σκέψη 35 με παραπομπή στην υπόθεση C-303/88 Ιταλία/Επιτροπή, Συλλογή 1991, σ. I-1433, σκέψη 11 και υπόθεση C-482/99, Γαλλία/Επιτροπή, Stardust Marine, Συλλογή 2002, σ. I-4379, σκέψη 24.

⁽⁵⁹⁾ Από νομική άποψη, δεν επενδύει ο ίδιος ο δήμος στην GNA αλλά πραγματοποιεί την επένδυση μέσω «φορέα ειδικού σκοπού», που δημιουργήθηκε για το συγκεκριμένο έργο [...] και ανήκει στο δήμο του Άμστερνταμ μέσω της εταιρείας Ontwikkelingsbedrijf Amsterdam (OGA, επιχείρηση που ανήκει στο δήμο του Άμστερνταμ). Κατά συνέπεια, η επένδυση πραγματοποιείται με κρατικούς πόρους και μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος (η θυγατρική ανήκει στο δήμο και η επενδυτική απόφαση ελήφθη από το δήμο και με πρωτοβουλία του δήμου μέσω της θυγατρικής). Κατά συνέπεια πληρούνται οι όροι που προσδιορίζονται στην υπόθεση C-482/99, σκέψη 37, Stardust Marine (βλέπε υποσημείωση 58).

⁽⁶⁰⁾ Βλέπε για παράδειγμα την απόφαση στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-328/99 και C-399/00: Ιταλική Δημοκρατία και SIM 2 Multimedia SpA/Επιτροπή, Συλλογή 2003, σ. I-4035, σκέψεις 37 και 38, «απόφαση Seleo» την απόφαση στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-296 και 318/82, Nederlands en Leeuwarder Papierwarenfabriek BV/Επιτροπή, Συλλογή 1985, σ. 809, σκέψη 17· την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 της συμφωνίας ΕΟΧ στις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των αερομεταφορών, προπαρατεθείσα, σκέψεις 25 και 26· την απόφαση 2006/621/ΕΚ της Επιτροπής σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία στην France Telecom (ΕΕ L 257 της 20.9.2006, σ. 11)· και την ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 5 της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής επί των δημοσίων επιχειρήσεων στον κλάδο της μεταποίησης (ΕΕ C 307 της 13.11.1993, σ. 3).

- (88) Σύμφωνα με την πάγια νομολογία, όταν το κράτος θέτει στη διάθεση επιχείρησης, ακόμη και με έμμεσο τρόπο, κεφάλαιο υπό περιστάσεις που είναι ανάλογες με τις συνθήκες συνθήκες της αγοράς, αυτό δεν θεωρείται ως κρατική ενίσχυση. Όταν αντίθετα, ένας δημόσιος επενδυτής πραγματοποιεί εισφορά κεφαλαίου που ακόμη και μακροπρόθεσμα δεν παρουσιάζει καμία προοπτική αποδοτικότητας, τότε πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ ⁽⁶¹⁾.
- (89) Αυτό σημαίνει ότι μία εισφορά κεφαλαίου από δημόσιους πόρους πρέπει να θεωρηθεί ότι ανταποκρίνεται στο κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς και ότι δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση εφόσον, μεταξύ άλλων, πραγματοποιείται ταυτόχρονα με σημαντική εισφορά κεφαλαίου από ιδιώτη επενδυτή υπό ανάλογες συνθήκες (το κριτήριο της «χρονικής σύμπτωσης») ⁽⁶²⁾.
- (90) Στην εξεταζόμενη περίπτωση η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ πραγματοποιήθηκε από κοινού με την εισφορά κεφαλαίου δύο ιδιωτών επενδυτών, και συγκεκριμένα των ING RE και Reggefiber. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θα εξετάσει πρώτα εάν η επένδυση του δήμου τηρεί την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς λόγω της χρονικής σύμπτωσής της με σημαντική ιδιωτική επένδυση. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα ακόλουθα κριτήρια:
- (91) Πρώτον, πρέπει να διαπιστωθεί εάν οι εν λόγω επενδυτές είναι επενδυτές της αγοράς και εάν οι επενδύσεις των ιδιωτών επενδυτών έχουν πραγματικό οικονομικό αντίκτυπο. Ο εν λόγω αντίκτυπος πρέπει να εκτιμηθεί σε απόλυτους όρους (σημαντικό μέρος της συνολικής επένδυσης) καθώς και σε σχέση με τη φερεγγυότητα των εμπλεκόμενων ιδιωτών επενδυτών.
- (92) Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί εάν όλοι οι ενδιαφερόμενοι πραγματοποιήσαν την επένδυση ταυτόχρονα («χρονική σύμπτωση»).
- (93) Τρίτον, πρέπει να διαπιστωθεί εάν οι όροι της επένδυσης είναι ίδιοι για όλους τους μετόχους.
- (94) Τέταρτον, όταν το δημόσιο, οι άλλοι επενδυτές ή ο δικαιούχος διατηρούν και άλλες σχέσεις εκτός της συγκεκριμένης επένδυσης (για παράδειγμα με τη μορφή παραρτήματος όπου παρέχεται κρατική εγγύηση), το γεγονός αυτό μπορεί να δημιουργεί αμφιβολίες για το εάν η ισότητα των όρων της επένδυσης επαρκεί από μόνη της ⁽⁶³⁾.
- (95) Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θα εξετάσει το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τον ισχυρισμό της καταγγέλλουσας εταιρείας Liberty Global/UPC και άλλων ενδιαφερομένων ότι το δίκτυο που θα κατασκευάσει η GNA δεν αποτελεί εφικτό επιχειρηματικό σχέδιο.
- VI.2.2. Εκτίμηση του μέτρου με βάση την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς
- VI.2.2.1. Σημαντική συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών
- (96) Όπως αναγνωρίζει η Επιτροπή στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας ⁽⁶⁴⁾, τόσο η ING RE όσο και η Reggefiber μπορούν χωρίς καμία αμφιβολία να θεωρηθούν ως «ιδιώτες επενδυτές» ⁽⁶⁵⁾. Τα επιχειρηματικά συμφέροντα και των δύο επιχειρήσεων εξυπηρετούνται με το υπό εκτέλεση έργο από την GNA: η ING RE επενδύει σε ακίνητα και υποδομή και η Reggefiber συμμετέχει σε σειρά έργων δικτύου οπτικών ινών στις Κάτω Χώρες. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης ότι οι δύο ιδιώτες επενδυτές μπορούν να εισφέρουν διαφορετικά είδη εμπειρογνωμοσύνης που μπορούν να συμβάλουν στην επιτυχία του έργου.
- (97) Σε απόλυτους όρους οι επιχειρήσεις επενδύουν σημαντικό ποσό (3 εκατ. EUR έκαστη) στην κοινοπραξία GNA. Μολονότι η επένδυση των 3 εκατ. EUR, δεδομένης της οικονομικής ισχύος τόσο της ING RE όσο και της Reggefiber, αποτελεί συγκριτικά μικρή επένδυση, το εν λόγω ποσό είναι σημαντικό λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική κεφαλαιοποίηση της GNA και την εισφορά κεφαλαίου του δήμου του Άμστερνταμ.

⁽⁶¹⁾ Βλέπε για παράδειγμα τις αποφάσεις στην υπόθεση C-303/88 Ιταλία/Επιτροπή, Συλλογή 1991, σ. I-1433, σκέψη 20, «η απόφαση ENI-Lanerossi» και στην υπόθεση T-358/94 Air France/Επιτροπή, Συλλογή 1996, σ. II-2109, σκέψη 70.

⁽⁶²⁾ Υπόθεση T-296/97, Alitalia, Συλλογή 2000, σ. II-3871, σκέψη 81· υπόθεση T-385/94, Air France, Συλλογή 1996, σ. II-2109, σκέψεις 148 και 149. Βλέπε επίσης τη θέση της Επιτροπής, Η εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ στις δημόσιες επιχειρήσεις, δελτίο ΕΚ-9/1984, σημεία 3.2 i) και iii).

⁽⁶³⁾ Με άλλα λόγια, οι όροι μιας συγκεκριμένης συμφωνίας μπορεί να είναι ίσοι αλλά σε άλλες συμφωνίες ενδέχεται να τίθενται συμπληρωματικοί όροι με άλλα δικαιώματα και υποχρεώσεις.

⁽⁶⁴⁾ Υποσημείωση 48 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.

⁽⁶⁵⁾ Οι μετοχές της ING έχουν διατεθεί στο χρηματιστήριο κατά 100 %, και κανένας μέτοχος δεν διαθέτει περισσότερο από το 5 % των μετοχών της επιχείρησης. Η Reggefiber είναι θυγατρική της Reggeborgh που αποτελεί επενδυτικό φορέα της οικογένειας Wessels. Βλέπε επίσης υποσημείωση 20 και 21.

- (98) Οι δύο ιδιώτες επενδυτές κατέχουν από κοινού το ένα τρίτο του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου. Στο πλαίσιο του εξεταζόμενου έργου η εν λόγω συμμετοχή, μολονότι δεν παρέχει τον απόλυτο έλεγχο της GNA στις δύο επιχειρήσεις, αποτελεί σημαντικό μέρος της συνολικής επένδυσης. Για το λόγο αυτό η Επιτροπή θεωρεί τόσο την ING RE όσο και τη Reggefiber ως σημαντικούς μετόχους της GNA. Ωστόσο, ο μεγαλύτερος μέτοχος μειοψηφίας (ο δήμος του Άμστερνταμ) κατέχει το 33 % του κεφαλαίου της GNA. Το σύνολο των μετοχών τόσο της ING RE όσο και της Reggefiber αντιστοιχεί στο ήμισυ των μετοχών του μεγαλύτερου μετόχου μειοψηφίας από κοινού οι δύο εταιρείες έχουν τον ίδιο αριθμό μετοχών με το δήμο. Οι υπόλοιποι μέτοχοι, δηλαδή οι πέντε εταιρείες κοινωνικής στέγασης, διαθέτουν η κάθε μία λιγότερες μετοχές από την ING RE και τη Reggefiber. Από αυτό προκύπτει ότι στο πλαίσιο της GNA δεν υπάρχει ένας μέτοχος ο οποίος να ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας. Επιπλέον, οι δύο ιδιώτες επενδυτές μπορούν και ξεχωριστά, πόσο μάλλον από κοινού, να είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη πλειοψηφίας που θα έχει τον έλεγχο της GNA ⁽⁶⁶⁾.
- (99) Επιπλέον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι με βάση το ολλανδικό δίκαιο εταιρειών, η κατοχή του ενός τρίτου των μετοχών επαρκεί για να δημιουργηθεί μειοψηφία αρνησικυρίας όσον αφορά τις σημαντικές αποφάσεις της GNA. Για το λόγο αυτό, οι δύο ιδιώτες επενδυτές μπορούν από κοινού να αποτελέσουν μειοψηφία αρνησικυρίας.
- (100) Με λίγα λόγια, τόσο η ING RE όσο και η Reggefiber αποτελούν επενδυτές της αγοράς και οι επενδύσεις τους έχουν πραγματικό οικονομικό αντίκτυπο, τόσο σε απόλυτους όσο και σε σχετικούς όρους, στο πλαίσιο της μετοχικής διάρθρωσης της GNA.
- VI.2.2.2. Χρονική σύμπτωση
- (101) Στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας ⁽⁶⁷⁾, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ο δήμος από τυπική άποψη επένδυσε ταυτόχρονα με τους ιδιώτες επενδυτές στην κοινοπραξία GNA, αλλά δηλώνει ότι παρ' όλα αυτά δεν έχει πεισθεί πλήρως για την πραγματική χρονική σύμπτωση των επενδύσεων όλων των μετόχων της GNA, διότι ο δήμος είχε ήδη λάβει πρωτοβουλίες και είχε πραγματοποιήσει επενδύσεις πριν κλείσει οριστική συμφωνία με όλους τους άλλους επενδυτές.
- (102) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο δήμος στο πλαίσιο της προετοιμασίας του έργου το 2003 και το 2004 είχε αναθέσει την εκπόνηση διαφόρων μελετών. Ωστόσο, ο δήμος έλαβε επιπλέον σειρά πρωτοβουλιών που φαίνεται να υπερβαίνουν τις εν λόγω προπαρασκευαστικές ενέργειες. Παρά το γεγονός ότι κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν είχε αναλάβει συγκεκριμένη δέσμευση, ο δήμος προχώρησε στη δημοσίευση και οργάνωση διαγωνισμών και διαπραγματεύτηκε συμβάσεις για την κατασκευή και την εκμετάλλευση του δικτύου. Επιπλέον, ο δήμος χρηματοδότησε συγκεκριμένες εργασίες εκσκαφής και αγόρασε λογισμικά για την κατασκευή του δικτύου.
- (103) Οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν λεπτομερέστερες πληροφορίες (ελεγμένες από την Deloitte) σχετικά με τις προεπενδύσεις και την επιστροφή των προεπενδύσεων μετά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας. Σύμφωνα με τη λογιστική έκθεση της Deloitte τα έξοδα που προκατέβαλαν από κοινού οι μέτοχοι της GNA ανήλθαν σε [...] EUR, σε συνολικό ποσό προεπενδύσεων ύψους [...] EUR. Το υπόλοιπο ποσό των [...] EUR είχε αρχικά χρηματοδοτηθεί μόνο από το δήμο ⁽⁶⁸⁾.
- (104) Χάρη στα νέα στοιχεία που κατατέθηκαν στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή μπόρεσε να διαπιστώσει τα εξής. Πρώτο, σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων και προεπενδύσεων ([...] EUR) αναφέρεται ρητά στις «δηλώσεις προθέσεων» που υπέγραψαν όλοι οι μελλοντικοί μέτοχοι της GNA, και χρηματοδοτήθηκε από όλους τους εν λόγω επενδυτές κατ' αναλογία προς τη συμμετοχή τους ήδη πριν από τη σύσταση της επιχείρησης, διότι όλα τα μέρη του σχεδίου θεώρησαν απαραίτητο να συμβάλουν ισότιμα στα προπαρασκευαστικά έξοδα της GNA.
- (105) Δεύτερον, όλες οι προεπενδύσεις (συμπεριλαμβανομένου του ποσού των [...] EUR που προχρηματοδοτήθηκε μόνο από το δήμο του Άμστερνταμ) περιλαμβάνονται στο επιχειρηματικό σχέδιο στο οποίο βασίστηκε η επένδυση. Για το θέμα αυτό είχαν συμφωνήσει όλοι οι μέτοχοι. Κατά συνέπεια, όλα τα μέρη του έργου έκριναν τις εν λόγω προεπενδύσεις ως χρησιμη προετοιμασία για τη σύσταση της GNA. Σύμφωνα με τις ολλανδικές αρχές, όλοι οι μέτοχοι συμφώνησαν ότι το μέρος που χρηματοδοτήθηκε αρχικά από το δήμο θα έπρεπε να επιστραφεί από την GNA. Με άλλα λόγια, η μεθόδευση του δήμου δεν έβλαψε ούτε επηρέασε τη συμπεριφορά των άλλων επενδυτών της αγοράς.
- (106) Λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα, η Επιτροπή κρίνει ότι το γεγονός ότι ο δήμος του Άμστερνταμ πραγματοποίησε συγκεκριμένες προεπενδύσεις πριν από την επίσημη σύσταση της GNA, δεν θέτει σε κίνδυνο την τήρηση της αρχής του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, δεδομένου ότι όλοι οι μέτοχοι είχαν συμφωνήσει ότι οι εν λόγω προεπενδύσεις έπρεπε να επιστραφούν στο δήμο του Άμστερνταμ.

⁽⁶⁶⁾ Η σημασία της ιδιωτικής συμμετοχής σχετίζεται επίσης με το γεγονός ότι οι ευρυζωνικές επενδύσεις στις «μαύρες» ζώνες είναι κυρίως υπόθεση ιδιωτικών φορέων εκμετάλλευσης. Βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 84.

⁽⁶⁷⁾ Αιτιολογικές σκέψεις 49 και εξής.

⁽⁶⁸⁾ Βλέπε επίσης τις αιτιολογικές σκέψεις 54 και 55.

VI.2.2.3. Όροι

- (107) Στην απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας⁽⁶⁹⁾ η Επιτροπή εξέφρασε αρχικά αμφιβολίες για το κατά πόσον οι όροι της επένδυσης ήταν ίσοι για όλους τους μετόχους. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή διερωτήθηκε μήπως οι προεπενδύσεις που πραγματοποίησε ο δήμος του Άμστερνταμ είχαν εξαλείψει ή μειώσει για τους άλλους επενδυτές μέρος του αρχικού κινδύνου που συνδεόταν με το έργο.
- (108) Οι εν λόγω αρχικές αμφιβολίες αποτελούσαν απόρροια του γεγονός ότι, μολονότι η Επιτροπή είχε ζητήσει επανειλημμένα πλήρη εικόνα των εξόδων των προεπενδύσεων⁽⁷⁰⁾ και οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν κάποιες πληροφορίες για τις σχετικές συμφωνίες μεταξύ του Άμστερνταμ, της GNA και των μετόχων της, δεν υπήρχε απόλυτη σαφήνεια όσον αφορά όλες τις «προχρηματοδοτικές» δραστηριότητες του δήμου, για παράδειγμα όσον αφορά τα ποσά που πραγματικά χορήγησε ο δήμος.
- (109) Βάσει των εγγράφων που υπέβαλαν οι ολλανδικές αρχές σε σχέση με την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να υπολογίσει ούτε να ελέγξει το συνολικό ποσό των εν λόγω προεπενδύσεων, που εκτιμήσε σε περίπου 1,5 εκατ. EUR. Επιπλέον, δεν ήταν σαφές στην Επιτροπή με ποιον τρόπο τα εν λόγω έξοδα κατανεμήθηκαν μεταξύ των μετόχων και εντάχθηκαν στο επιχειρηματικό σχέδιο της GNA.
- (110) Συγκεκριμένα, η Επιτροπή εξέφρασε το φόβο ότι οι προεπενδύσεις του δήμου, μέρος των οποίων πραγματοποιήθηκε χωρίς τη ρητή έγκριση ορισμένων άλλων επενδυτών, μπορούσε να μειώσει τον επενδυτικό κίνδυνο που θα διέτρεχαν οι άλλοι επενδυτές στην GNA και ενδεχομένως να τονώσει το επενδυτικό τους ενδιαφέρον. Οι πληροφορίες που υπέβαλαν οι ολλανδικές αρχές μετά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας διέλυσαν τις εν λόγω αρχικές αμφιβολίες.
- (111) Πρώτον, διαπιστώθηκε, όπως προκύπτει από τις πληροφορίες των ολλανδικών αρχών όσον αφορά την επιστροφή των εξόδων των προεπενδύσεων καθώς και από τη λογιστική έκθεση, οι συνολικές προεπενδύσεις ανήλθαν σε ποσό [...] EUR και μπορούν να διαιρεθούν σε δύο μέρη: ποσό ύψους [...] EUR που θα καταβληθεί από όλους τους μελλοντικούς μετόχους της GNA *pari passu*, όπως ορίζεται στις «δηλώσεις προθέσεων», και ποσό ύψους [...] EUR που θα χρηματοδοτηθεί αποκλειστικά από το δήμο του Άμστερνταμ. Όλα τα εν λόγω
- έξοδα, συν τον τόκο, θα καταλογιστούν δεόντως στην GNA⁽⁷¹⁾, και δεν φαίνεται να παραλείφθηκε κανένα πρόσθετο έξοδο του έργου.
- (112) Δεύτερον, όλα τα έξοδα σε σχέση με τις προεπενδύσεις υπολογίστηκαν εκ των προτέρων στο επιχειρηματικό σχέδιο της GNA, και ως εκ τούτου, μετά την υπογραφή της συμφωνίας GNA δεν προέκυψαν νέα έξοδα που θα τροποποιούσαν τους όρους για τους υπόλοιπους μετόχους. Αυτό συμφωνεί με τη δήλωση ότι όλοι οι μέτοχοι είχαν συμφωνήσει ότι ο δήμος του Άμστερνταμ έπρεπε να αποζημιωθεί για όλες τις προεπενδύσεις που είχε χρηματοδοτήσει.
- (113) Τρίτον, οι εν λόγω πρωτοβουλίες και επενδύσεις, μολονότι ο δήμος του Άμστερνταμ είχε λάβει την πρωτοβουλία και προκατέβαλε μέρος των εξόδων του έργου, δεν ήταν δυνατόν να μειώσουν τον κίνδυνο του έργου για τους άλλους μετόχους. Παρά τις αρχικές αμφιβολίες της στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις του δήμου σε μία περιορισμένη προεγκατάσταση και στην αγορά λογισμικού, δεδομένης της φύσης και της αμελητέας οικονομικής σημασίας των εν λόγω επενδύσεων, δεν ήταν δυνατόν να τροποποιήσουν το προφίλ κινδύνου του έργου. Το ίδιο ισχύει για τις προεπενδύσεις, το κόστος των οποίων θα επωμιστούν όλοι οι μελλοντικοί μέτοχοι, όπως συμφωνήθηκε κατά την υπογραφή των δηλώσεων προθέσεων. Από την ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου καθίσταται σαφές ότι οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι της επένδυσης στην GNA σχετίζονται με την επιτυχία του έργου κατά τα επόμενα έτη, ιδίως από την άποψη της εξέλιξης της αγοράς, και όχι με τις αρχικές ενέργειες για την προετοιμασία του έργου.
- (114) Τέταρτο, η Επιτροπή δεν συμφωνεί με το σχέδιο της UPC, ότι οι μελέτες εφικτότητας που πραγματοποίησε ο δήμος μείωσαν σε κάποιο βαθμό τον κίνδυνο για τους άλλους μετόχους της GNA, διότι χωρίς αυτές πιθανώς δεν θα αποφάσιζαν να επενδύσουν στην GNA. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, κανονικά, ένας προσεκτικός επενδυτής αγοράς κρίνει ο ίδιος με μελέτη εφικτότητας τη στρατηγική και τις προοπτικές απόδοσης ενός επενδυτικού σχεδίου⁽⁷²⁾, χωρίς αυτό να πρέπει να θεωρηθεί ως μέσο για τη μείωση των κινδύνων που ενέχει το έργο για τους άλλους επενδυτές. Σε κάθε περίπτωση, εάν το έργο αποτύχει, όλοι οι επενδυτές από κοινού πρέπει να επωμιστούν τις ζημιές που θα οφειλόταναν είτε σε κακά αποτελέσματα εκμετάλλευσης είτε, στη χειρότερη περίπτωση, στην πτώχευση της GNA.

⁽⁶⁹⁾ Αιτιολογικές σκέψεις 52 και εξής.

⁽⁷⁰⁾ Για παράδειγμα στην επιστολή της προς τις ολλανδικές αρχές της 29ης Σεπτεμβρίου 2006.

⁽⁷¹⁾ Βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 59. Οι ολλανδικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι ο τόκος ανήλθε σε [...] EUR και ότι πληρώθηκε από την GNA στις [...].

⁽⁷²⁾ Βλέπε για παράδειγμα απόφαση 2006/176/ΕΚ της Επιτροπής σχετικά με το επιχειρηματικό σχέδιο αναδιάρθρωσης της Alitalia αιτιολογική σκέψη 194. «Πριν παρουσιάσει την προσφορά της, η Deutsche Bank αξιολόγησε τη στρατηγική και τις προοπτικές μελλοντικής απόδοσης της εταιρείας. Εξάλλου, πριν συνάψει οριστική σύμβαση, προβλέπει να προβεί σε δεόντως επιμελή έλεγχο, τον οποίο οφείλουν να πραγματοποιούν όλοι οι επενδυτές για να προχωρήσουν σε ανάλογο εγχείρημα» (ΕΕ L 69 της 8.3.2006, σ. 1).

(115) Βάσει των προαναφερθέντων, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι όλοι οι μέτοχοι της GNA επένδυσαν υπό τους ίδιους όρους.

VI.2.2.4. Άλλες σχέσεις

(116) Η UPC ισχυρίστηκε ότι η ING RE αποφάσισε ενδεχομένως να επενδύσει στο έργο GNA όχι βάσει οικονομικών κριτηρίων αλλά στο πλαίσιο της στρατηγικής μάρκετινγκ που εφαρμόζει προκειμένου να διατηρεί καλές σχέσεις με το δήμο του Άμστερνταμ, που σύμφωνα με την UPC αποτελεί σημαντικό επιχειρηματικό εταίρο της ING RE.

(117) Η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει εάν υπήρχαν άλλες σχέσεις, εκτός της συμφωνίας συνεργασίας και επένδυσης, προκειμένου να εκτιμήσει εάν η επένδυση πληροί την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας⁽⁷³⁾ επισημαίνεται το γεγονός ότι οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν δήλωση στην οποία ανακοινώνουν ότι δεν υπήρχαν άλλες σχέσεις μεταξύ των μερών, δηλαδή εκτός των κοινοποιημένων συμφωνιών, που είναι σχετικές προκειμένου να εκτιμηθεί εάν η επένδυση τηρεί την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.

(118) Από την έρευνα της Επιτροπής καθώς και τις πληροφορίες που υπέβαλαν οι ενδιαφερόμενοι δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να δείχνει ότι η δήλωση των ολλανδικών αρχών είναι ανακριβής.

(119) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επένδυση πραγματοποιήθηκε από το δήμο του Άμστερνταμ ταυτόχρονα με τις σημαντικές κεφαλαιουχικές εισφορές των ιδιωτών επενδυτών και υπό ανάλογους όρους.

(120) Η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ συμφωνεί κατά συνέπεια με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή και δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

VI.2.2.5. Εκτίμηση του επιχειρηματικού σχεδίου

(121) Η Επιτροπή εκτίμησε επίσης το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA, και συγκεκριμένα υπό το πρίσμα των αμφιβολιών που διατυπώνονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας και των ισχυρισμών των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων Liberty Global/UPC, ONO, FT, COM HEM και του ενός ανώνυμου μέλους⁽⁷⁴⁾.

(122) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας⁽⁷⁵⁾ η Επιτροπή, ύστερα από μία πρώτη ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA και λαμβάνοντας υπόψη τις κριτικές παρατηρήσεις της UPC, κατέληξε στη διαπίστωση ότι όχι μόνο οι προβλεπόμενοι δείκτες επιδόσεων, αλλά και όλες οι υποθέσεις στις οποίες βασίστηκε το επιχειρηματικό σχέδιο, ήταν αισιόδοξες. Επιπλέον, η Επιτροπή ήταν της άποψης ότι η μη επίτευξη των επιδιωκόμενων ποσοστών, όπως ο βαθμός διείσδυσης, πόσο μάλλον η απόκλιση μιας υπόθεσης από τα προβλεπόμενα επίπεδα, θα είχε σημαντικές συνέπειες για την επιτυχία του έργου.

(123) Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις τόσο από τις ολλανδικές αρχές όσο και από την UPC σχετικά με την ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου, στην οποία προέβη η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας με την προοπτική μιας διεξοδικότερης εξέτασης.

(124) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA αφορά νεοοσταθείσα επιχείρηση χωρίς παρελθόν, η οποία δραστηριοποιείται σε νέο, καινοτόμο τμήμα της αγοράς, συγκεκριμένα την προσφορά τεχνολογίας FttH βάσει «μοντέλου τριών επιπέδων», στο πλαίσιο του οποίου η παθητική και ενεργητική υποδομή αποτελούν το αντικείμενο ξεχωριστής εκμετάλλευσης και διαχείρισης, με ανοικτή και ισότιμη πρόσβαση για όλους τους φορείς λιανικής, όπως περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 21 έως 30. Σε μία τέτοια περίπτωση η εκτίμηση του επιχειρηματικού σχεδίου μιας νεοοσταθείσας επιχείρησης βασίζεται αναγκαστικά και αναπόφευκτα σε προγνώσεις της αγοράς και υποθέσεις όσον αφορά την πιθανή εξέλιξη της ζήτησης και της προσφοράς των υπηρεσιών FttH.

Ανεξάρτητη εξέταση του επιχειρηματικού σχεδίου

(125) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η μεθοδολογία του επιχειρηματικού σχεδίου ελέγχθηκε και εγκρίθηκε από την PricewaterhouseCoopers⁽⁷⁶⁾, μία ανεξάρτητη λογιστική εταιρεία. Ύστερα από πρώτη ανάλυση της πρώτης μορφής του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA η PricewaterhouseCoopers πρότεινε ορισμένες τροποποιήσεις ώστε να εξαλειφθούν συγκεκριμένες ασυνέπειες. Οι προτάσεις αυτές ελήφθησαν υπόψη στο αναθεωρημένο επιχειρηματικό σχέδιο της GNA. Μετά τις εν λόγω τροποποιήσεις η PricewaterhouseCoopers δήλωσε ότι το μοντέλο δεν παρουσίαζε κανένα πρόβλημα από άποψη τεχνικής ή οικονομικής αρτιότητας και ως εκ τούτου το επιχειρηματικό σχέδιο κατατέθηκε στην Επιτροπή.

⁽⁷³⁾ Αιτιολογική σκέψη 62.

⁽⁷⁴⁾ Στην εκτίμηση που ακολουθεί αναφέρεται κυρίως η UPC, διότι η εν λόγω επιχείρηση υπέβαλε τα πλέον εμπεριστατωμένα έγγραφα. Ωστόσο, η εκτίμηση αφορά και τις γενικότερες παρατηρήσεις των άλλων ενδιαφερομένων.

⁽⁷⁵⁾ Αιτιολογικές σκέψεις 63 και εξής.

⁽⁷⁶⁾ Έλεγχος που πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαΐου 2006 εξ ονόματος των ολλανδικών αρχών· η έκθεση υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 11 Μαΐου 2006.

(126) Μετά την απόφαση της Επιτροπής να κινηθεί τη διαδικασία, οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν σχετική έκθεση που συντάχθηκε από την Stratix Consulting/Technische Universiteit Delft ⁽⁷⁷⁾ και η οποία εξετάζει και επιβεβαιώνει την εφικτότητα του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις παραδοχές που η Επιτροπή χαρακτήρισε ως «αισιόδοξες» στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το επιχειρηματικό σχέδιο είναι ρεαλιστικό και ότι οι παραδοχές του βασίζονται με το σωστό τρόπο στις παρούσες εξελίξεις της αγοράς και πρέπει να θεωρηθούν ως «συντηρητικές» εκτιμήσεις.

Οικονομικοί δείκτες

(127) Η GNA εφήρμοσε τρεις σημαντικούς δείκτες επίδοσης προκειμένου να υπολογίσει την επιτυχία του έργου, συγκεκριμένα τη μελλοντική ταμειακή ροή, την απόδοση από το ίδιο κεφάλαιο και τον εσωτερικό συντελεστή απόδοσης («internal rate of return» - IRR).

(128) Η Επιτροπή κρίνει ότι ο συντελεστής IRR είναι η πλέον κατάλληλη παράμετρος για την ανάλυση του επιχειρηματικού σχεδίου. Ο IRR χρησιμοποιείται για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με μακροπρόθεσμες επενδύσεις και για τη σύγκριση διαφορετικών επενδυτικών σχεδίων. Ο IRR του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA είναι [...] %.

(129) Δεδομένου ότι πρόκειται για νέο έργο και ότι οι αγορές ευρυζωνικών επικοινωνιών είναι ιδιαίτερα δυναμικές, μία συγκριτική ανάλυση είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί. Τα δημοσιοποιημένα στοιχεία IRR από ανάλογα έργα είναι περιορισμένα, κυρίως διότι τα στοιχεία αυτά θεωρούνται ως επαγγελματικό απόρρητο και ως εκ τούτου σπάνια δημοσιοποιούνται. Τα πλέον σχετικά διαθέσιμα συγκριτικά δεδομένα αφορούν το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου («weighted average cost of capital» — WACC) άλλων επιχειρήσεων στον ίδιο τομέα. Τα δεδομένα όσον αφορά το WACC μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο κριτήριο, διότι η εκτέλεση ενός έργου θεωρείται συμφέρουσα όταν ο IRR είναι υψηλότερος του WACC. Βάσει των δεδομένων που διαθέτει η Επιτροπή τα σχετικά ποσοστά κυμαίνονται μεταξύ 8,1 και 10,6 % ⁽⁷⁸⁾. Ως εκ τούτου, ο IRR είναι εντός των αποδεκτών περιθωρίων.

(130) Στις παρατηρήσεις της η UPC ισχυρίζεται ότι ο προβλεπόμενος IRR για την GNA, που αποτελεί ουσιαστικά νέα επιχείρηση, λόγω του καινοτόμου χαρακτήρα και του υψηλού

κινδύνου του έργου πρέπει να είναι υψηλότερος από τα στοιχεία WACC εδραιωμένης επιχείρησης που διαθέτει σημαντική πελατειακή βάση και ταμειακή ροή, όπως η KPN ή η UPC.

(131) Οι ολλανδικές αρχές αμφισβητούν την εκτίμηση της Επιτροπής όσον αφορά τα κριτήρια που αυτή χρησιμοποίησε για την αξιολόγηση του IRR στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Οι ολλανδικές αρχές κρίνουν ότι τα στοιχεία WACC αφορούν κάθετα ολοκληρωμένες επιχειρήσεις, ενώ η GNA επενδύει μόνο σε παθητικό δίκτυο, επένδυση που παρουσιάζει μεγαλύτερες ομοιότητες με επένδυση σε υποδομή, στο πλαίσιο της οποίας οι επενδυτές είναι ικανοποιημένοι με χαμηλότερη απόδοση.

(132) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο προβλεπόμενος IRR στο επιχειρηματικό σχέδιο συμφωνεί με τις προσδοκίες αγοράς για επιχειρήσεις στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Επιπλέον, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το εξεταζόμενο σχέδιο επενδύσεων διαφέρει από αυτό μιας κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά επένδυσης σε υποδομή, για την οποία απαιτείται χαμηλότερος IRR.

(133) Η Επιτροπή εξέτασε επίσης τους εναλλακτικούς οικονομικούς δείκτες που χρησιμοποιούνται στο επιχειρηματικό σχέδιο, όπως η θετική μελλοντική ταμειακή ροή και η απόδοση ιδίων κεφαλαίων. Λόγω της έλλειψης δημοσιοποιημένων δεδομένων ⁽⁷⁹⁾ η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει διεξοδική συγκριτική μελέτη όσον αφορά τους εν λόγω δείκτες, και ως εκ τούτου βάσισε την εκτίμησή της στην εγκυρότητά τους και στην εσωτερική συνέπεια με το επιχειρηματικό σχέδιο. Βάσει της εν λόγω ανάλυσης η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα αριθμητικά στοιχεία του επιχειρηματικού σχεδίου είναι αποδεκτά για έναν ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.

Βαθμός διείσδυσης

(134) Μία από τις σημαντικότερες πτυχές του επιχειρηματικού σχεδίου είναι ο σχεδιαζόμενος βαθμός διείσδυσης. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έσοδα της GNA θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό από το βαθμό διείσδυσης που αυτή θα επιτύχει, δηλαδή το ποσοστό των συνδεδεμένων νοικοκυριών, η εφικτότητα του προβλεπόμενου βαθμού διείσδυσης είναι καιρίας σημασίας για την επιτυχία των δραστηριοτήτων της GNA.

⁽⁷⁷⁾ Κατατέθηκε στις 16 Μαρτίου 2007, βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 75.

⁽⁷⁸⁾ UPC (ολλανδική καλωδιακή επιχείρηση) 10,6 %, Fastweb (ιταλικός ευρυζωνικός φορέας) 9 %, Telenet (φλαμανδική καλωδιακή επιχείρηση) 8,5 %, KPN (ολλανδική επιχείρηση τηλεπικοινωνιών) 8,1 %.

⁽⁷⁹⁾ Να σημειωθεί ότι η UPC στα έγγραφα που υπέβαλε δεν αναφέρει πού βασίζει την ανάλυση των δεικτών της.

- (135) Η GNA σκοπεύει να επιτύχει εντός [...] μηνών βαθμό διείσδυσης [...] % όλων των νοικοκυριών (το επίπεδο διείσδυσης αναμένεται να κορευθεί περίπου στο σημείο αυτό). Επίσης πρέπει [...] ⁽⁸⁰⁾.
- (136) Στα έγγραφα που κατέθεσε η UPC εξέφρασε τις σοβαρές αμφιβολίες της σχετικά με το κατά πόσον το έργο μπορεί να εξασφαλίσει σημαντικό μερίδιο της αγοράς, όπως ο προβλεπόμενος βαθμός διείσδυσης του 40 % που αναφέρεται σε έκθεση για την επένδυση ⁽⁸¹⁾. Βάσει της έκθεσης RBB και δεδομένων όσον αφορά τα συνολικά στοιχεία ακύρωσης στους τομείς στους οποίους η GNA παρέχει ήδη υπηρεσίες «triple play», η UPC ισχυρίζεται ότι η παρούσα συνολική ευρυζωνική διείσδυση στις ζώνες που πρόκειται να εξυπηρετήσει η GNA, ανέρχεται ήδη στο 65 %. Πιο συγκεκριμένα αναφέρεται ότι οι φορείς λιανικής που χρησιμοποιούν το δίκτυο GNA μέσω της BBned δεν θα είναι σε θέση να προσελκύσουν επαρκή πελατεία, σύμφωνα με την UPC, λόγω του έντονου ανταγωνισμού στο σχετικό τομέα και τις περιορισμένες νέες υπηρεσίες που προσφέρονται στο δίκτυο οπτικών ινών της GNA.
- (137) Η UPC τονίζει περαιτέρω ότι γενικά δεν αντιλαμβάνεται ποιο είναι το πλεονέκτημα του νέου δικτύου οπτικών ινών από άποψη ανταγωνισμού σε σχέση με την υφιστάμενη παροχή υπηρεσιών από τους υπάρχοντες ευρυζωνικούς φορείς εκμετάλλευσης εκτός από την παροχή συμμετρικού εύρους δικτύου στους πελάτες λιανικής, υπηρεσία για την οποία δεν υπάρχει ζήτηση. Επιπλέον, η UPC δήλωσε ότι το πλέον προηγμένο ευρυζωνικό προϊόν του νέου δικτύου από άποψη διαθέσιμου εύρους δικτύου ⁽⁸²⁾ μέχρι στιγμής δεν υπήρξε επιτυχές και ότι οι πελάτες, όταν παρουσιάζονται περισσότερο προηγμένα προϊόντα στην αγορά, έχουν την τάση να επιλέγουν προϊόντα χαμηλότερης τιμής και αξίας.
- (138) Αντίθετα, οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι μέσω της συμμετρικής ευρυζωνικής σύνδεσης οπτικών ινών θα προσφερθούν νέες υπηρεσίες, όπως κοινοχρησία αρχείων και άλλες διομότιμες («peer-to-peer») εφαρμογές, τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας και ψηφιακή τηλεόραση, που ανήκουν σε άλλη αγορά από αυτή των υπηρεσιών που προσφέρονται τώρα μέσω των ασυμμετρικών συνδέσεων. Επιπλέον, οι ολλανδικές αρχές τόνισαν, βάσει μελέτης που πραγματοποιήσαν η Stratix Consulting και το Technische Universiteit Delft ότι διάφορα επιτυχή παραδείγματα, όχι μόνο στις Κάτω Χώρες αλλά και στις ΗΠΑ και στην Ιαπωνία, δείχνουν ότι ο προβλεπόμενος βαθμός διείσδυσης είναι ρεαλιστικός.
- (139) Η Επιτροπή μελέτησε τα επιχειρήματα των διαφόρων μερών. Παρατηρεί ότι η GNA, για να προσδιορίσει την καμπύλη του βαθμού διείσδυσης, [...]. Στο μοντέλο αυτό, με το οποίο εκτιμάται ο μελλοντικός βαθμός διείσδυσης, λαμβάνονται υπόψη όλες οι απαιτούμενες υποθέσεις, όπως οι συντελεστές χρησιμοποίησης, η ταχύτητα του συντελεστή χρησιμοποίησης και τα ποσοστά ακύρωσης, καθώς και οι παραδοχές που η UPC θεώρησε σημαντικές για να κρίνει την εφικτότητα του επιχειρηματικού σχεδίου. Ως εκ τούτου, το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει τους σχετικούς παράγοντες που είναι αναγκαίοι για την εκτίμηση του βαθμού διείσδυσης.
- (140) Όσον αφορά το ερώτημα εάν ο βαθμός διείσδυσης του επιχειρηματικού σχεδίου είναι εφικτός, η Επιτροπή παρατηρεί ότι αυτό θα εξαρτηθεί κατά πολύ από την εξέλιξη της αγοράς, την ταχύτητα με την οποία οι νέες εφαρμογές και τεχνολογίες, για τις οποίες απαιτούνται σημαντικές ευρυζωνικές συνδέσεις οπτικών ινών μεγάλης ταχύτητας, θα εφαρμοστούν από τους παρόχους υπηρεσιών και από την αντίδραση των πελατών στις εν λόγω νέες δυνατότητες. Οι παράγοντες αυτοί δεν είναι ακόμη δυνατόν να εκτιμηθούν σωστά, όπως προκύπτει από τις διστάμενες απόψεις, αφενός, της UPC, που είναι επιφυλακτικότερη όσον αφορά τις προοπτικές της αγοράς, και, αφετέρου, των Reggefiber, ING RE και Technische Universiteit Delft, που προσυπογράφουν τις εκτιμήσεις του επιχειρηματικού σχεδίου και ως επενδυτές και ως ανεξάρτητοι σύμβουλοι.
- (141) Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά τα στοιχεία ακύρωσης που υπέβαλε η UPC για να αποδείξει ότι το έργο δεν επιτυγχάνει αξιοσημείωτο βαθμό διείσδυσης, η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα σχετικά στοιχεία αφορούν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2006 έως την 1η Ιουνίου 2007, ενώ οι φορείς λιανικής, που χρησιμοποιούν το δίκτυο της GNA, άρχισαν μόλις τον Μάρτιο του 2007 να παρέχουν υπηρεσίες σε πελάτες σε περιορισμένα τμήματα του Άμστερνταμ. Δεδομένου ότι το χρονικό διάστημα που έχει παρέλθει από την έναρξη της παροχής υπηρεσιών μέσω του δικτύου GNA είναι ιδιαίτερα μικρό, η Επιτροπή δεν έχει πεισθεί ότι τα στοιχεία ακύρωσης μπορούν ήδη να αποτελέσουν σημαντική πληροφορία.
- (142) Όσον αφορά το επιχείρημα της UPC ότι τα επιτυχή παραδείγματα κατασκευής δικτύων οπτικών ινών σε μικρά μέρη των Κάτω Χωρών, όπως το Hillegom και το Nuenen ⁽⁸³⁾, δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη, διότι οι εν λόγω πόλεις όσον αφορά το μέγεθος, την κατάσταση του ανταγωνισμού και τις επιδοτήσεις δεν μπορούν να συγκριθούν με το έργο του Άμστερνταμ, η Επιτροπή κρίνει ότι τα εν λόγω έργα, μολονότι είναι σαφώς διαφορετικά, ως παραδείγματα ολλανδικών έργων οπτικών ινών περιλαμβάνουν χρήσιμα δεδομένα για τη συγκριτική ανάλυση.

⁽⁸⁰⁾ [...].

⁽⁸¹⁾ Οι UPC/RBB βάσιαν την ανάλυσή τους σε δημοσιοποιημένα δεδομένα, και συγκεκριμένα σε έκθεση αναλυτική της ING «European Telecoms» της 24ης Φεβρουαρίου 2006 σχετικά με την εφικτότητα ενός έργου Fibre-to-the-Home στο Άμστερνταμ.

⁽⁸²⁾ Συγκεκριμένα το Chello Extreme, που προσφέρει επί του παρόντος ταχύτητα τηλεφόρτωσης 20 Mbps και ταχύτητα μεταφόρτωσης 2 Mbps.

⁽⁸³⁾ Όπου η διείσδυση οπτικών ινών έχει υπερβεί το 80 %.

- (143) Από ανάλυση του σχετικού τομέα ⁽⁸⁴⁾ προέκυψε ότι κατά μέσο όρο περίπου 20 έως 25 % του πληθυσμού είναι έτοιμο να μεταπηδήσει σε νέο δίκτυο. [...].
- (144) Λαμβάνοντας υπόψη τις παρούσες εξελίξεις, η ζήτηση για υπηρεσίες που παρέχονται μέσω δικτύων οπτικών ινών με μεγάλο εύρος ζώνης φαίνεται να αυξάνεται με ταχύτερο ρυθμό από αυτόν που ανέμεναν οι ειδικοί της αγοράς πριν από μερικά χρόνια. Τα υπάρχοντα σχέδια για την κατασκευή δικτύων οπτικών ινών, ιδίως στις Κάτω Χώρες και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες ⁽⁸⁵⁾, δείχνουν ότι η επένδυση σε δίκτυα πρόσβασης οπτικών ινών είναι ελκυστική. Για το λόγο αυτό, δεν θεωρείται μη ρεαλιστική η υπόθεση ότι θα επιτευχθεί βαθμός διείσδυσης ποσοστού [...] % όλων των νοικοκυριών εντός [...] μηνών.
- (145) Ως εκ τούτου η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ένας ιδιώτης επενδυτής στην οικονομία της αγοράς θα είχε επενδύσει στο έργο βάσει των αναμενόμενων επιπέδων διείσδυσης του επιχειρηματικού σχεδίου, όπως ακριβώς η Reggefiber και η ING RE.

Τιμές χονδρικής

- (146) Οι τιμές χονδρικής ανά σύνδεση που πρέπει να καταβάλει η BBned στην GNA για την εκμετάλλευση του παθητικού δικτύου [...].
- (147) Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της UPC η GNA πρέπει να υπολογίσει τουλάχιστον 20 έως 22 EUR ανά μήνα για μία σύνδεση χονδρικής με υπηρεσίες «triple play» στο δίκτυο της. Σε αυτό το επίπεδο, οι τιμές για την τελική υπηρεσία λιανικής θα είναι αναγκαστικά υψηλότερες από τις παρεχόμενες τώρα υπηρεσίες των υφιστάμενων φορέων εκμετάλλευσης, γεγονός που σύμφωνα με την UPC θέτει υπό αμφισβήτηση την εφικτότητα του προβλεπόμενου βαθμού διείσδυσης.
- (148) Προς υποστήριξη των επιχειρημάτων της η UPC παραθέτει υπολογισμούς ⁽⁸⁶⁾ σχετικά με τις τιμές χονδρικής βάσει των τιμών των υπηρεσιών λιανικής που προσφέρονται από τους παρόχους υπηρεσιών ⁽⁸⁷⁾ στο δίκτυο GNA. Η UPC θεωρεί ότι με τις παρούσες τιμές λιανικής δεν είναι πιθανό ότι και τα τρία επίπεδα (παθητικό, ενεργητικό και λιανικό) θα καταστούν κερδοφόρα ταυτόχρονα.
- (149) Αντίθετα, οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι για τη νέα τεχνολογία οπτικών ινών απαιτούνται διαφορετικοί υπολογισμοί του κόστους από αυτούς των παραδοσιακών χάλκινων ή καλωδιακών γραμμών. Για παράδειγμα, ένα δίκτυο οπτικών ινών έχει πολύ χαμηλότερα έξοδα λειτουργίας (συντήρηση και διαχείριση), ενώ παράλληλα έχει μεγαλύτερη διάρκεια οικονομικής ζωής, το οποίο σημαίνει μεγαλύτερη περίοδο απόσβεσης (έως 30 χρόνια).
- (150) Η UPC ισχυρίζεται περαιτέρω ότι τα τρία επίπεδα ⁽⁸⁸⁾ δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα κερδοφόρα. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι μπορεί να εκτιμήσει τις τιμές χονδρικής για την πρόσβαση στο παθητικό επίπεδο, διότι αυτό είναι το επίπεδο που αφορά το εξεταζόμενο επιχειρηματικό σχέδιο και χρηματοδοτείται εν μέρει από δημόσιους πόρους. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω τιμές χονδρικής δεν είναι μη ρεαλιστικές ⁽⁸⁹⁾. Η βιωσιμότητα των άλλων δύο επιπέδων, τα οποία θα εκμεταλλευτούν ιδιώτες φορείς, επηρεάζεται σε κάποιο βαθμό από τις τιμές χονδρικής που θα επιβληθούν για τη χρήση του παθητικού επιπέδου. Δεδομένου ότι η εκμετάλλευση του δεύτερου επιπέδου ανατέθηκε στην BBned ύστερα από ανοικτό διαγωνισμό, ότι προσφέρεται ανοικτή και ισότιμη πρόσβαση σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης του επιπέδου λιανικής, και λαμβάνοντας υπόψη τις τιμές χονδρικής της GNA, η Επιτροπή θεωρεί απίθανο το ενδεχόμενο να μην καταστεί κερδοφόρα η εκμετάλλευση των δύο άλλων επιπέδων.
- (151) Όσον αφορά τις τιμές της GNA για την πρόσβαση χονδρικής, υπάρχουν ενδείξεις ότι τα δίκτυα οπτικών ινών έχουν ενδεχομένως χαμηλότερα έξοδα λειτουργίας από τα υπάρχοντα δίκτυα καλωδίου και τηλεπικοινωνιών. Βάσει των εν λόγω διαπιστώσεων και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία αναφοράς και τα αποτελέσματα της έκθεσης των Stratix Consulting/Technische Universiteit Delft, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι τιμές χονδρικής του επιχειρηματικού σχεδίου δεν είναι μη ρεαλιστικές όσον αφορά τις τιμές ανάλογων υπηρεσιών που προσφέρονται από άλλους φορείς εκμετάλλευσης.

Επενδυτικά έξοδα

- (152) Στη συνέχεια η Επιτροπή εκτίμησε τα σχεδιαζόμενα επενδυτικά έξοδα. Η GNA υπολογίζει [...]. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα συνολική τιμή κόστους για το παθητικό επίπεδο ύψους [...] EUR ανά νοικοκυριό. Τα στοιχεία αναφοράς που συγκέντρωσε η Επιτροπή για την πλήρη υποδομή (από κοινού ενεργητικό και παθητικό επίπεδο) ποικίλλουν από 1 000 έως 2 000 EUR ⁽⁹⁰⁾, ενώ η σχέση μεταξύ των επενδυτικών αναγκών για μία παθητική και μία ενεργητική σύνδεση είναι χονδρικά δύο προς ένα.

⁽⁸⁴⁾ Όπως η μελέτη της JPMorgan (2006): «The fibre battle - Changing Dynamics in European Wirelines», 4 Οκτωβρίου 2006. Η JPMorgan υπολόγισε επίσης ότι η περίοδος απόσβεσης της υποδομής FttH, με ανοικτή πρόσβαση σε μία μέση αστική αγορά, καθίσταται ενδιαφέρουσα μετά την εξασφάλιση μεριδίου αγοράς ποσοστού 25 %.

⁽⁸⁵⁾ Όπως προκύπτει, για παράδειγμα, από τις επενδύσεις της Reggefiber στις Κάτω Χώρες ή άλλων φορέων στη Γαλλία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Βλέπε επίσης The Netherlands: FTTH deployment overview, 4Q2006, της Stratix, Ιανουάριος 2007.

⁽⁸⁶⁾ Πηγή: Supplement to the RBB report on Amsterdam's investment in the FttH Citynet project, 7 Νοεμβρίου 2006.

⁽⁸⁷⁾ Επιχειρήσεις όπως η Pilmio, η Unet ή η InterNLnet παρέχουν ήδη υπηρεσίες με περιορισμένη γεωγραφική εμβέλεια στο δίκτυο GNA.

⁽⁸⁸⁾ Για περιγραφή του μοντέλου τριών επιπέδων βλέπε αιτιολογική σκέψη 23 και εξής.

⁽⁸⁹⁾ Για την εκτίμηση των τιμών λιανικής, βλέπε αιτιολογική σκέψη 146 και εξής.

⁽⁹⁰⁾ Για την πλήρη υποδομή (παθητική και ενεργητική) η UPC/RBB υπολογίζει τα έξοδα σε 1 500 EUR ανά συνδεδεμένη κατοικία (αντίστοιχα 1 000/500 EUR), η KPN σε 1 300 EUR, η Hillegom (ολλανδικό έργο FttH) σε 1 200 EUR, η Corning (κατασκευάστρια οπτικών ινών) σε 1 200 EUR, η Arthur D. Little (γραφείο μελετών) σε 1 000 EUR (αντίστοιχα 600/400 EUR), η Fastweb (ιταλικός ευρυζωνικός φορέας) σε 1 200 EUR, η ARCEP (η γαλλική ρυθμιστική αρχή) σε 2 000 EUR (στοιχεία από το 2005 και το 2006), η JPMorgan (γραφείο μελετών) 1 000 EUR - 2 000 EUR.

- (153) Η UPC συμφωνεί με την προκαταρκτική εκτίμηση της Επιτροπής στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας ότι η βιωσιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα επενδυτικά έξοδα, και η επιχείρηση επισημαίνει ότι τα υπολογισθέντα έξοδα αποτελούν ιδιαίτερα χαμηλές εκτιμήσεις. Αντίθετα, οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι τα επενδυτικά έξοδα είναι συνέπεια της τοπολογίας των σχετικών περιοχών, της υψηλής πληθυσμιακής πυκνότητας και της ύπαρξης πολυκατοικιών, με αποτέλεσμα τα έξοδα κατασκευής ανά νοικοκυριό να μειώνονται. Επιπλέον, οι αρχές τονίζουν ότι η GNA ήδη το [...] 2006 είχε συνάψει σύμβαση με τις τεχνικές εταιρείες Van den Berg/BAM και Draka Comteq⁽⁹¹⁾ με ειδικούς όρους που σκοπό είχαν να εξασφαλίσουν ότι τα έξοδα κατασκευής θα παρέμεναν εντός των περιθωρίων που καθορίζονται στο επιχειρηματικό σχέδιο.
- (154) Λαμβάνοντας υπόψη την τοπογραφία των σχετικών περιοχών (πυκνοκατοικημένη περιοχή σε επίπεδο έδαφος), το γεγονός ότι οι συμβεβλημένες τεχνικές επιχειρήσεις συμφώνησαν να πραγματοποιήσουν τις εργασίες με τιμή που συμφωνεί με το επιχειρηματικό σχέδιο, και τα διαθέσιμα στοιχεία αναφοράς, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τα υπολογισθέντα επενδυτικά στοιχεία φαίνονται ρεαλιστικά. Η Επιτροπή λαμβάνει περαιτέρω υπόψη της το γεγονός ότι η GNA πραγματοποίησε τον υπολογισμό της με κάποιο περιθώριο για την περίπτωση που τα επενδυτικά έξοδα θα υπερβούν τους υπολογισμούς, τακτική που συμφωνεί με τη συμπεριφορά προσεκτικού επενδυτή στην αγορά και επιπλέον δείχνει ότι οι υπολογισμοί των επενδυτικών εξόδων έχουν ισχυρή βάση.

Εναπομένουσα αξία του δικτύου

- (155) Η εναπομένουσα αξία του παθητικού δικτύου είναι, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA, καίριας σημασίας για να επιτευχθούν οι οικονομικοί στόχοι και για να έχουν οι επενδυτές μία πρόσθετη ασφάλεια. Η GNA βασίζει τον υπολογισμό της όσον αφορά την εναπομένουσα αξία του δικτύου σε πολλά δεδομένα. Η υπολογισθείσα αξία του δικτύου [...] ανέρχεται σε [...] EUR. Στο επιχειρηματικό σχέδιο της GNA η αξία εξαρτάται αποκλειστικά από τον επιτευχθέντα βαθμό διείσδυσης. Η Επιτροπή εκτίμησε επίσης την εναπομένουσα αξία του δικτύου της GNA βάσει εναλλακτικής πολλαπλής μεθόδου και κατέληξε σε αξία ύψους [...] EUR με βαθμό διείσδυσης ποσοστού [...] %, που είναι ανάλογη με την υπολογισθείσα από την GNA.
- (156) Σύμφωνα με την UPC, τα στοιχεία αναφοράς που χρησιμοποίησε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας⁽⁹²⁾ προκειμένου να προσδιορίσει την εναπομένουσα αξία του δικτύου είναι υπερβολικά αισιόδοξα, διότι τα εν λόγω στοιχεία αφορούν μία εδραιωμένη επιχείρηση με εξασφαλισμένους πελάτες και έσοδα. Επιπλέον, η UPC υποστηρίζει ότι όσον αφορά την προσδοκία οικονομικής ζωής του δικτύου, ένας υπολογισμός το ανώτατο 20 ετών φαίνεται

λογικός, αντί των [...], που λαμβάνονται υπόψη στο επιχειρηματικό σχέδιο της GNA. Η UPC ζητά περαιτέρω να ελεγχθεί η εναπομένουσα αξία του δικτύου με αξιολόγηση που βασίζεται στην ταμειακή ροή.

- (157) Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι ο υπολογισμός της εναπομένουσας αξίας του δικτύου σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο είναι ρεαλιστικός και βασίζεται στη σωστή μέθοδο. Επιπλέον, οι ολλανδικές αρχές δηλώνουν ότι η διάρκεια οικονομικής ζωής των δικτύων οπτικών ινών είναι [...] ή και μεγαλύτερη. Επιπλέον, ισχυρίζονται ότι το δίκτυο, αφής στιγμής κατασκευαστεί, θα αποκτήσει εναπομένουσα αξία χάρη στο «πλεονέκτημα του πρωτοπόρου» («first mover advantage») και διότι η κατασκευή δεύτερου παρόμοιου δικτύου ενδεχομένως δεν είναι οικονομικά βιώσιμη διότι τα δίκτυα πρόσβασης οπτικών ινών παρουσιάζουν χαρακτηριστικά φυσικού μονοπωλίου. Σύμφωνα με τις αρχές, οι τελευταίοι αυτοί παράγοντες αποδεικνύουν πάλι ότι το δίκτυο, εφόσον κατασκευαστεί, θα έχει σημαντική αξία, ακόμη και αν οι στόχοι του επιχειρηματικού σχεδίου δεν έχουν πλήρως επιτευχθεί.
- (158) Δεδομένου ότι για την εν λόγω παράμετρο υπάρχουν περιορισμένα μόνο δεδομένα της αγοράς, η Επιτροπή ανέλυσε την εναπομένουσα αξία του δικτύου χρησιμοποιώντας διαφορετικές εναλλακτικές μεθόδους, όπως μία εκτίμηση βάσει της αναμενόμενης ταμειακής ροής⁽⁹³⁾. Επιπλέον, με τη θέση των ολλανδικών αρχών ότι η διάρκεια οικονομικής ζωής των δικτύων οπτικών ινών μπορεί να είναι [...], συμφωνούν εκθέσεις του σχετικού κλάδου⁽⁹⁴⁾. Με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα η εναπομένουσα αξία δεν διαφέρει σημαντικά από το περιθώριο που προκύπτει από τα στοιχεία αναφοράς. Η Επιτροπή λαμβάνει επιπλέον υπόψη της το γεγονός ότι το δίκτυο ως ενσώματο στοιχείο του ενεργητικού θα έχει ενδεχομένως σημαντική αξία για τους μετόχους της GNA, [...] ⁽⁹⁵⁾.

Μεθοδολογικές αντιρρήσεις

- (159) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή διατύπωσε ορισμένες μεθοδολογικές αντιρρήσεις όσον αφορά το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA. Για παράδειγμα, στο επιχειρηματικό σχέδιο δεν λαμβάνεται υπόψη η φορολογία εταιρειών. Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι οι μέτοχοι της GNA ως νομική μορφή επέλεξαν μία «κλειστή ετερόρρυθμη εταιρεία» που δεν υποχρεούται να καταβάλλει φόρο επί των κερδών της. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα της GNA θα ενοποιούνται απευθείας από τους μετόχους της, και το έργο θα εκτιμάται βάσει των «αποτελεσμάτων πριν τους φόρους».

⁽⁹¹⁾ Βλέπε επίσης υποσημείωση 19.

⁽⁹²⁾ Υποσημείωση 37 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.

⁽⁹³⁾ Ο υπολογισμός βάσει της ταμειακής ροής απέδωσε (σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της UPC), αξία [...] EUR.

⁽⁹⁴⁾ Βλέπε για παράδειγμα τα έγγραφα του «FttH council», στη διεύθυνση <http://www.ftthcouncil.org/> ή την έρευνα της Gartner της 14ης Φεβρουαρίου 2006: «Governments Can Bring Moore's Law to Broadband Access».

⁽⁹⁵⁾ Οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν διάφορες αναλύσεις ευαισθησίας και σενάρια στο πλαίσιο του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA. Οι ολλανδικές αρχές ισχυρίζονται ότι ακόμη και στη χειρότερη περίπτωση η αξία της υποδομής θα είναι επαρκής [...].

(160) Μετά τη διεξοδικότερη εξέταση του μέτρου στο πλαίσιο της επίσημης έρευνας, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τα στοιχεία στα οποία βασίζονται οι μεθοδολογικές αντιρρήσεις της είναι μικρής σημασίας και ότι σχετίζονται με τη μεθοδολογική επιλογή της GNA και δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γενική βιωσιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου. Επιπλέον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι τόσο οι ιδιώτες επενδυτές όσο και η PriceWaterhouseCoopers που εξέτασαν το επιχειρηματικό σχέδιο συμφώνησαν με τις μεθοδολογικές επιλογές στις οποίες βασίζεται το σχέδιο ⁽⁹⁶⁾.

Άλλες παρατηρήσεις των καταγγελλόντων για το επιχειρηματικό σχέδιο

(161) Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι ολλανδικές αρχές υπέβαλαν σειρά αναλύσεων ευαισθησίας και επιχειρηματικών σεναρίων ⁽⁹⁷⁾ προκειμένου να τονίσουν περαιτέρω την αρτιότητα του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA. Από τις πληροφορίες αυτές προκύπτει πάλι ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA λαμβάνει υπόψη όλους τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που συνεπάγεται το έργο.

(162) Στα έγγραφα που κατέθεσε η UPC αμφισβητεί περαιτέρω ορισμένες παραδοχές του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA που δεν αναφέρονται ρητά στην εκτίμηση του επιχειρηματικού σχεδίου όπως περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 121 και εξής. Η UPC καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σχέδιο δεν είναι εφικτό από εμπορική άποψη. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι ούτε η UPC ούτε η RBB, το γραφείο μελετών που στο πλαίσιο της έρευνας στην προκειμένη υπόθεση συντάξε διάφορες εκδόσεις για την UPC, δεν είχαν πρόσβαση στο πραγματικό επιχειρηματικό σχέδιο της GNA. Ως εκ τούτου, οι αναλύσεις τους βασίστηκαν σε δημοσιοποιημένες πληροφορίες, κυρίως σε έκθεση αναλυτών σχετικά με την εφικτότητα έργου για δίκτυο πρόσβασης οπτικών ινών στο Άμστερνταμ ⁽⁹⁸⁾.

(163) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι οι σημαντικότεροι καθοριστικοί παράγοντες του επιχειρηματικού σχεδίου τους οποίους επισημαίνει η UPC, είτε έχουν ήδη επιβεβαιωθεί από την Επιτροπή στην εκτίμησή της όσον αφορά το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA, όπως ο βαθμός διείσδυσης, το ποσοστό

αύξησης συνδρομητών, το ποσοστό ακύρωσης, τα έσοδα χονδρικής, τα επενδυτικά έξοδα, η προσδοκία ζωής του δικτύου και ο υπολογισμός της «εναπομένουσας αξίας», είτε είναι αμελητέας σημασίας για την εν λόγω εκτίμηση, όπως η επιλογή μεθόδου στο σχέδιο ⁽⁹⁹⁾.

(164) Η UPC τόνισε περαιτέρω ότι η Επιτροπή δεν πρέπει μόνο να λάβει υπόψη της τις μεμονωμένες παραδοχές αλλά και τις αμοιβαίες μεταξύ τους σχέσεις. Η UPC ισχυρίζεται, για παράδειγμα, ότι ο συνδυασμός υψηλής διείσδυσης και υψηλών τιμών θεωρείται αδύνατος. Η Επιτροπή εξέτασε τη μέθοδο και τα στοιχεία στα οποία βασίζεται το επιχειρηματικό σχέδιο και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορούν να θεωρηθούν αποδεκτά για έναν ιδιώτη επενδυτή που ενεργεί υπό τις συνήθειες συνθήκες της οικονομίας της αγοράς.

(165) Η UPC αναφέρει περαιτέρω ότι στους υπολογισμούς της όσον αφορά το επιχειρηματικό σχέδιο δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι τα πρώτα χρόνια η GNA θα προσφέρει στους χρήστες του δικτύου εκπτώσεις, διότι τα εν λόγω δεδομένα γνωστοποιήθηκαν για πρώτη φορά στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας της Επιτροπής. Η UPC θεωρεί ότι η εν λόγω συμβολή της GNA στα έξοδα εμπορίας του συνολικού έργου θίγει περαιτέρω την οικονομική απόδοσή του για τους επενδυτές και αποδεικνύει ακόμη μία φορά ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA δεν είναι εφικτό. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η προσφορά υπηρεσιών με έκπτωση σε μια αρχική φάση προκειμένου να οικοδομηθεί μία συγκεκριμένη βάση πελατών, συμφωνεί με τη συνήθη πρακτική της αγοράς. Επιπλέον, ο οικονομικός αντίκτυπος των εν λόγω εκπτώσεων ελήφθη πλήρως υπόψη στο επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο ανέλυσε η Επιτροπή.

(166) Όσον αφορά το μοντέλο Arcadis ⁽¹⁰⁰⁾ που προτάθηκε από την UPC ως πιθανό μοντέλο για το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA, η Επιτροπή παρατηρεί ότι το εν λόγω μοντέλο δεν συμπεριλήφθηκε στα έγγραφα που κατέθεσαν οι ολλανδικές αρχές και ότι οι αρχές δήλωσαν ότι δεν υπάρχει καμία σχέση μεταξύ του εξεταζόμενου έργου και του μοντέλου Arcadis.

(167) Η Επιτροπή δεν διαθέτει άλλα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το δάνειο των [...] EUR που χορηγήθηκε από [...] δεν προσφέρθηκε υπό τους όρους της αγοράς. Το επιτόκιο που υπολογίστηκε από [...] ⁽¹⁰¹⁾ και η δυνητική αξία πρόσθετης ασφάλειας του ενεργητικού αποτελούν επαρκή απόδειξη ότι το δάνειο χορηγήθηκε υπό τους όρους της αγοράς.

⁽⁹⁶⁾ Λογιστικός έλεγχος της 2ας Μαΐου 2006 εξ ονόματος της GNA, έκθεση υποβληθείσα στην Επιτροπή στις 11 Μαΐου 2006. Βλέπε αιτιολογική σκέψη 125.

⁽⁹⁷⁾ Στην περίπτωση ενός επιχειρηματικού σχεδίου οι αναλύσεις ευαισθησίας επιτρέπουν στους υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων να κρίνουν σε ποιο βαθμό τα οικονομικά αποτελέσματα του επιχειρηματικού σχεδίου επηρεάζονται από αλλαγές στις παραδοχές που ελήφθησαν υπόψη. Στο πλαίσιο αυτό, τα διαφορετικά επιχειρηματικά σενάρια επισημαίνουν τα διαφορετικά αποτελέσματα του έργου ανάλογα με αποκλίνουσες παραδοχές όσον αφορά την αγορά.

⁽⁹⁸⁾ Η έκθεση της ING καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ένα δίκτυο FttH στο Άμστερνταμ είναι οικονομικά εφικτό και βιώσιμο (έκθεση αναλυτών ING «European Telecoms», 24 Φεβρουαρίου 2006). Το επιχειρηματικό σχέδιο που χρησιμοποιείται στην έκθεση αναλυτών διαφέρει ωστόσο σημαντικά από αυτό της GNA (π.χ. όσον αφορά την εφαρμοσθείσα μέθοδο, το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα, τους οικονομικούς στόχους κ.λπ.).

⁽⁹⁹⁾ Η GNA εφαρμόζει άλλη μέθοδο από αυτή που χρησιμοποιείται στην έκθεση ING η οποία αναφέρεται στην υποσημείωση 98. Για τη μέθοδο της GNA δεν χρειάστηκε δείκτης κόστους κεφαλαίου. Ωστόσο, στην ανάλυσή της η Επιτροπή χρησιμοποίησε στοιχεία όσον αφορά το κόστος κεφαλαίου, προκειμένου να τα συγκρίνει με τον IRR του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA. Βλέπε επίσης αιτιολογικές σκέψεις 134 και εξής.

⁽¹⁰⁰⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 41.

⁽¹⁰¹⁾ Οι αρχές κατέθεσαν στην Επιτροπή τις δανειοδοτικές συμφωνίες στις [...]· στις συμφωνίες αυτές αναφέρεται ότι το υπολογισθέν επιτόκιο ανέρχεται σε [...] %.

Συμπέρασμα όσον αφορά το επιχειρηματικό σχέδιο

- (168) Μετά την επίσημη έρευνα και την εξέταση των συμπληρωματικών πληροφοριών που έλαβε, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA συμφωνεί με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.
- (169) Η σημαντικότερη πρόγνωση στην οποία βασίζεται το επιχειρηματικό σχέδιο, είναι ότι η εξέλιξη της αγοράς τηλεπικοινωνιών και μέσω μαζικής ενημέρωσης στις Κάτω Χώρες θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της ζήτησης για γρήγορες ευρυζωνικές υπηρεσίες, μεγάλο μέρος των οποίων θα παρέχεται μέσω των δικτύων FttH. Από την πρόγνωση αυτή, η οποία επιβεβαιώνεται από την έκθεση των Stratix Consulting/Technische Universiteit Delft, απορρέουν οι παραδοχές όσον αφορά τις τιμές και το βαθμό διείσδυσης του δικτύου GNA. Μαζί με άλλες παραδοχές, όπως τα επενδυτικά έξοδα, οι παράγοντες αυτοί οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το έργο θα αποζημιώσει ικανοποιητικά τους επενδυτές.
- (170) Η Επιτροπή εκτίμησε το σχέδιο και τις παραδοχές που αυτό περιέχει συγκρίνοντάς το με ανάλογα έργα, και επαληθεύοντας την εσωτερική συνέπεια και την εφικτότητα των εν λόγω παραδοχών. Το συμπέρασμα της εν λόγω αξιολόγησης είναι ότι το επιχειρηματικό σχέδιο είναι σωστό από μεθοδολογική άποψη και λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την επιτυχία του έργου.
- (171) Επιπλέον, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το επιχειρηματικό σχέδιο της GNA δεν περιέχει καμία εμφανώς εσφαλμένη παραδοχή. Οι υποθέσεις στις οποίες βασίζεται το σχέδιο είναι ρεαλιστικές εφόσον ληφθεί ως βάση η σημαντικότερη πρόγνωση όσον αφορά την εξέλιξη της αγοράς τηλεπικοινωνιών και μέσω μαζικής ενημέρωσης. Φαίνονται επίσης ρεαλιστικές και σε σύγκριση με ανάλογα έργα. Οι πιθανές αντιρρήσεις όσον αφορά συγκεκριμένες παραδοχές του επιχειρηματικού σχεδίου είτε για λόγους αρχής είτε βάσει μιας άλλης πρόγνωσης όσον αφορά τη μελλοντική εξέλιξη των σχετικών αγορών, δεν είναι τόσο μεγάλες ώστε να αμφισβητείται η γενική αξιοπιστία του σχεδίου. Ανάλογες διαφορές απόψεων είναι εγγενείς της ευρείας διακριτικής ευχέρειας των επιχειρήσεων κατά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.
- (172) Να σημειωθεί ότι δύο ιδιώτες επενδυτές που ειδικεύονται επίσης στις επενδύσεις στην υποδομή τηλεπικοινωνιών, συγκεκριμένα η ING RE και η Reggefiber, βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου απέκτησαν σημαντική συμμετοχή στο έργο. [...] ⁽¹⁰²⁾ Εκτός των οικονομικών εσόδων, είναι ιδιαίτερα πιθανό ότι η στρατηγική αξία του έργου ως «δοκιμαστικού έργου» μικρής σχετικά κλίμακας προκειμένου να ελεγχθεί αφενός το δυναμικό της τεχνολογίας FttH σε

πυκνοκατοικημένες περιοχές και αφετέρου το χρησιμοποιούμενο νέο επιχειρηματικό μοντέλο ⁽¹⁰³⁾, συνέβαλε ώστε τόσο οι δημόσιοι όσο και οι ιδιώτες επενδυτές να αποφασίσουν να αναλάβουν ένα σχετικά μεγάλο κίνδυνο ⁽¹⁰⁴⁾.

- (173) Βάσει των εν λόγω παρατηρήσεων η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ένας ιδιώτης επενδυτής που θα ενεργούσε υπό τις συνθήκες συνθήκες της οικονομίας της αγοράς, θα μπορούσε να επενδύσει βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου στην GNA. Αυτό επιβεβαιώνεται από την παρουσία δύο ιδιωτικών επιχειρήσεων που επενδύουν στην GNA.
- (174) Όσον αφορά τις παρατηρήσεις των UPC, ONO, FT, COM HEM και του ανώνυμου ενδιαφερομένου, που ζήτησαν από την Επιτροπή να εφαρμόσει αυστηρά στην προκειμένη περίπτωση την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, δεδομένου ότι το έργο μπορεί να αποτελέσει «προηγούμενο» όσον αφορά άλλες ευρυζωνικές επενδύσεις στην Ευρώπη, η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι ο έλεγχος της αρχής του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς πρέπει πάντα να ασκείται ανά περίπτωση σύμφωνα με την υφιστάμενη νομολογία και την πρακτική της Επιτροπής στο συγκεκριμένο θέμα.
- (175) Συνοψίζοντας, η Επιτροπή καταλήγει ως εκ τούτου στο συμπέρασμα ότι η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, διότι πραγματοποιείται ταυτόχρονα με σημαντική κεφαλαιουχική εισφορά ιδιώτη επενδυτή που πραγματοποιήθηκε υπό ανάλογους όρους. Επιπλέον, από την εξέταση του επιχειρηματικού σχεδίου προέκυψε ότι η επένδυση συμφωνεί με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς.

VII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (176) Μετά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας οι ολλανδικές αρχές απήγησαν κατά τρόπο ικανοποιητικό στις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας. Κυρίως διαπιστώθηκε ότι όλες οι προεπενδύσεις του δήμου του Άμστερνταμ επιστράφηκαν από την GNA. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ο δήμος του Άμστερνταμ επενδύει στην GNA υπό τους ίδιους όρους με τους άλλους ιδιώτες που βάσει του επιχειρηματικού σχεδίου της GNA συμμετέχουν στο έργο.

⁽¹⁰³⁾ Συγκεκριμένα το «μοντέλο τριών επιπέδων», στο οποίο η εκμετάλλευση και διαχείριση του παιδικού και ενεργητικού επιπέδου είναι ξεχωριστές, με ανοιχτή και ισότιμη πρόσβαση για όλους τους φορείς λιανικής, βλ. επίσης σχεδιάγραμμα 1.

⁽¹⁰⁴⁾ Η πραγματοποίηση μικρών και επικίνδυνων επενδύσεων είναι επίσης δυνατή βάσει της θεωρίας του «πραγματικού δικαιώματος προαίρεσης», σύμφωνα με την οποία οι επικίνδυνες επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση πραγματοποιείται μόνο μία μικρή επένδυση (αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση αγοράζει δικαίωμα προαίρεσης). Λίγο αργότερα, όταν υπάρξουν περισσότερες πληροφορίες, η επιχείρηση μπορεί να προβεί σε μεγαλύτερη επένδυση (δηλαδή να ασκήσει το δικαίωμα προαίρεσης) ή να εγκαταλείψει τα σχέδιά της, περιορίζοντας τις ζημιές της στην αρχική μικρή επένδυση (δηλαδή τα έξοδα της προαίρεσης). Αποδεχόμενες υψηλότερο βαθμό κινδύνου και αβεβαιότητας στην πρώτη φάση (με μικρή συμμετοχή), οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν τους κινδύνους μεταγενέστερων (μεγαλύτερων) επενδύσεων.

⁽¹⁰²⁾ [...].

(177) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στην GNA δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, διότι συμφωνεί με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ στην Glasvezelnet Amsterdam C.V. για την κατασκευή δικτύου πρόσβασης οπτικών ινών στο Άμστερνταμ, που κοινοποιήθηκε στις 17 Μαΐου 2005 στην Επιτροπή, δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Ως εκ τούτου, το μέτρο μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2007.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής